

Jaarstukken 2022

Inhoud

1. Verslag Raad van Toezicht	5
1.1 Samenstelling Raad van Bestuur en Raad van Toezicht	5
1.2 Jaaroverzicht over 2022	5
2. Bestuursverslag	7
Inleiding.....	7
1. Missie en strategie.....	7
2. Doel en resultaat	9
3. Ontwikkeling	22
4. Overige relevante informatie	26
5. Vooruitblik	27
3. Jaarrekening	33
1. Balans per 31 december 2022	34
2. Staat van baten en lasten over 2022.....	36
3. Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening	37
Overige gegevens.....	50
Bijlagen	55

1. Verslag Raad van Toezicht

1.1 Samenstelling Raad van Bestuur en Raad van Toezicht

Raad van Bestuur

De stichting kent een eenhoofdige raad van bestuur.
John Beckers is directeur-bestuurder.

Raad van Toezicht

Binnen de raad heeft zich een mutatie voorgedaan; wij hebben node afscheid genomen van de heer Martien van Veen vanwege het aflopen van zijn tweede termijn. De heer van Veen heeft gedurende acht jaar een stevige bijdrage geleverd aan het goed functioneren van de governance van Stichting WIJ. Wij zijn hem daarvoor bijzonder erkentelijk.

Na een open sollicitatieprocedure is mevrouw Patricia Brunklaus door de Raad van Toezicht als collega aangesteld.

De Raad bestaat per 31.12.2022 uit vijf leden met ieder een portefeuille

Patricia Brunklaus, portefeuille vrijwilligers, medezeggenschap

Diana van Dijk, portefeuille kwaliteitszorg, HRM en deskundigheidsontwikkeling.

Cees Dubbelman, portefeuille financiën en juridische zaken.

Juan Selek, portefeuille stedelijke netwerken wonen, welzijn en zorg.

Cock Vermolen, voorzitter, portefeuille organisatie

1.2 Jaaroverzicht over 2022

Er waren vijf reguliere periodieke overlegvergaderingen van de Raad van Toezicht met de bestuurder.

Ook is in de zomer de jaarlijkse studiedag van bestuurder en Raad van Toezicht gehouden. Dit keer is vervolg gegeven aan het thema van de heimdag van 2022: het rapport van de Rekenkamer 'Segregatie in Breda'. PACT Verbeter Breda met het actieplan 2022-2023 is besproken en ook 'zorg en ondersteuning van migrantenouderen in Breda'. Sprekers waren Michiel Keulemans, programmamanager Verbeter Breda, en Latifa Cherrabi, netwerkversterker van NOOM en voorzitter van buurthuis Gageldonk.

Leden van de Raad namen deel aan interne WIJ-studieconferenties met medewerkers. Tussentijds overlegden raadsleden onderling in verschillende samenstellingen. De werkbezoeken van raadsleden zijn in een bijzondere bijeenkomst met bestuurder en bezochte medewerkers geëvalueerd.

Met de Ondernemingsraad is gesproken over actuele ontwikkelingen in de organisatie en zijn afspraken gemaakt over de vernieuwde communicatie tussen OR en Raad van Toezicht.

De reguliere vergaderingen werden voorbereid in overleg tussen bestuurder en voorzitter. Reguliere vergaderingen met bestuurder werden in het portefeuillehoudersoverleg RvT voorbereid. Portefeuillehouders hielden zicht op het betreffende domein van hun portefeuille en leverden van daaruit relevante bespreekpunten aan voor het overleg met bestuurder.

Agenda

De volgende onderwerpen zijn gepasseerd (wordcloud):

Adviesrol. Afscheid. Autonomie klanten. Begroting. Beweging naar de voorkant. Bestuursstijl. Breda Eenvoudig. Competenties. Contextueel. Continuïteit Bestuur. Cultuur van de organisatie. Deskundigheidsontwikkeling. Eigenaarschap professionals. Eigen regie klant. Financiële tegenvallers. Geld. Gemeentelijk beleid.

Good Governance, Stakeholders. Hûh. Huisvestingskosten. Inflatie. Jaarrekening en jaarverslag. Klantreis. Kostprijs. Kwaliteitsbeleid. Marktwaarde panden. Meerjarenbegroting. Medezeggenschap nieuwe stijl. Netwerken. Netwerkpartners IMW en MEE. Nieuwe stijl toezichthouden. Nieuwe notulist. Ondernemingsraad. Overdracht kennis en waarden. Overzicht actuele ontwikkelingen. Personeelszaken. Producent. Procedure werving bestuurder. Profiel bestuurder. Reablement. Rijnlands organiseren. Samenwerking lokaal. Subsidiebeschikking gemeente. Subsidiekader. Strategische verkenningen. Teamspirit. In Tel zijn. Thematafels. Toekomstverkenning. Toezicht nieuwe stijl. Vacature. Verantwoording. Vergaderorde. Verhuur. Verkenningen. Vermogen. Visie. VISS. Verschil van inzicht. Voorloper. Vrijwilligersbeleid. Weerstandsvermogen. Werkbezoeken. WNT-norm. Workplace. Zelfevaluatie RvT.

Samenvattend verslag

De Raad van Toezicht heeft het jaarverslag en de jaarrekening over 2021 statutair getoetst en vervolgens goedgekeurd. Daarnaast is de begroting voor 2022 behandeld en is voorgesorteerd op die van 2023.

In 2022 hebben, als gewoonlijk, de portefeuillehouder HRM en voorzitter RvT een jaargesprek gehad met de bestuurder. Dit gesprek, een jaar voorafgaand aan het vertrek van de bestuurder, had een retrospectief van 20 jaar, de duur van de aanstelling van de bestuurder. Er is waarderend gesproken over zijn architectuur van een 'eigen-aardig' en in organisatiewijze vooroplopend maatschappelijk bedrijf.

WIJ zoekt systematisch naar maximaal rendement in termen van de missie en richt daar de wijze van werken, organiseren en besturen op in. Dit resulteert in werk op maat, bij elke klant anders. Dit leidt in elke situatie opnieuw tot veranderende verhoudingen tussen klanten, medewerkers van WIJ en andere organisaties, en andere belanghebbenden. WIJ is met een groeiend aantal andere organisaties pionier in 'Rijnlands' organiseren.

In een organisatie die zich heeft ontworsteld aan traditionele werkwijzen past een Raad van Toezicht die kritisch is op het eigen functioneren en die zoekt naar een relevante wijze van het organiseren van toezicht. Dit is een boeiend traject waarvoor zowel de leden als bestuurder en medewerkers bouwstenen aandragen.

Onze kijk en inzet ten aanzien van organiseren staat niet op zichzelf maar wordt gekleurd door een snel veranderende samenleving, door onder andere digitalisering, vergrijzing ontgroening en verkleuring, en de paradigmatische wending van verzorgingsstaat naar participatiestaat. De Coronacrisis heeft ons nieuwe lessen geleerd en geeft verdiept inzicht in de veerkracht en kwetsbaarheid van individuen en groepen

Intensief meedenken met de bestuurder over actuele ontwikkelingen en lange termijn-perspectieven ervaart de Raad van Toezicht als een serieuze, uitdagende en bevredigende maatschappelijke opdracht.

Cock Vermolen, voorzitter.

2. Bestuursverslag

Inleiding

Dit bestuursverslag verantwoordt de activiteiten van WIJ in 2022. De activiteiten stonden vooral in het teken van de uitbreiding van de nieuwe klantreis Wmo over heel Breda. Andere accenten waren de doorontwikkeling van de beweegactiviteiten en Wonen met Gemak, de pilot HV/Reablement en de campagne Huh?! Democratie? De jaarstukken inclusief jaarrekening zijn ook te vinden op adres wijbegintbijjou.nl/jaarstukken.

1 Missie en strategie

De statutaire doelstelling van WIJ is *"mensen die vanwege hun geestelijke of lichamelijke conditie belemmerd worden in hun zelfstandigheid of sociale participatie te ondersteunen met inachtneming van de eigen kracht van de persoon en diens omgeving, en deze ondersteuning zoveel mogelijk te realiseren door een beroep te doen op het eigen sociaal netwerk van de persoon in kwestie of vrijwilligers"*.

WIJ was in 2022 actief in de gemeente Breda. De klanten waren voorheen vooral ouderen. Geleidelijk verschuift de focus naar kwetsbare tot zeer kwetsbare mensen van alle leeftijden. Drie groepen springen eruit: hoogbejaarden, mensen die hun leven niet geregeld krijgen, en mensen met probleemgedrag. Deze verschuiving naar de kwetsbaarste Breda-naars realiseren wij door intensieve netwerksamenwerking met Wmo-klantmanagers, huisartsen en praktijkondersteuners, wijkverpleegkundigen en vele andere coproductanten in de zorg, bij corporaties, politie en sociaal werk, en bij vele vrijwilligersorganisaties in de stad. De winst is dat we samen, inwoners inbegrepen, voorzien in een sociaal weefsel waardoor steeds minder mensen tussen wal en schip vallen.

WIJ heeft haar visie geformuleerd in de verkenning [Van WIJ naar wij](#). Deze komt er in essentie op neer dat zelfstandigheid van mensen het best kan worden bevorderd door zoveel mogelijk een beroep te doen op de eigen talenten van die mensen en hun sociaal netwerk. Hoe minder zij een beroep hoeven doen op institutionele hulp en zorg, hoe beter WIJ het doet. In één zin: WIJ helpt mensen zelf en samen op eigen benen te staan.

Kernfuncties: de goede dingen doen

Met deze te realiseren waarde, zelfredzaamheid met waar nodig ondersteuning, heeft WIJ onderzocht welke activiteiten daaraan het beste bijdragen. Dit gebeurde in een stapsgewijze operationalisatie die leerde door welke oorzaken zelfredzaamheid wordt belemmerd en welke daarvan kunnen worden beïnvloed. De beïnvloedbare oorzaken zijn vertaald in vier kritieke outputs of baten. Per baat zijn de activiteiten bepaald waarmee WIJ (samen met wie wil) maximaal bijdraagt aan de realisatie van die baat. Zie afbeelding 1.

Voor het meten van de effectiviteit van de activiteiten heeft WIJ in het verleden zes indicatoren ontwikkeld. Vanaf 2012 vormen deze het [Breda's Toetsingskader](#)¹ dat wordt gebruikt voor de toetsing van alle activiteiten in het Bredase sociaal domein. Kern van het toetsingskader is de te realiseren waarde. Die bepaalt de inhoud en samenhang van de zes indicatoren. Voor WIJ is die waarde een stad waarin de mensen naar vermogen op eigen benen staan. Zelf- en samenredzaam waar het kan, met ondersteuning waar het moet.

Systematisch toetsen heeft ertoe geleid dat de portfolio jaar na jaar is verbeterd en heeft geresulteerd in vier kernfuncties: regieondersteuning, ontmoeting, praktische hulp, preventie. Hoe dat precies uitpakt per klant is aan de klant. Klanten helpen op eigen benen te staan lukt het best als zij zelf keuzes maken en eigenaar zijn van hun eigen leven.

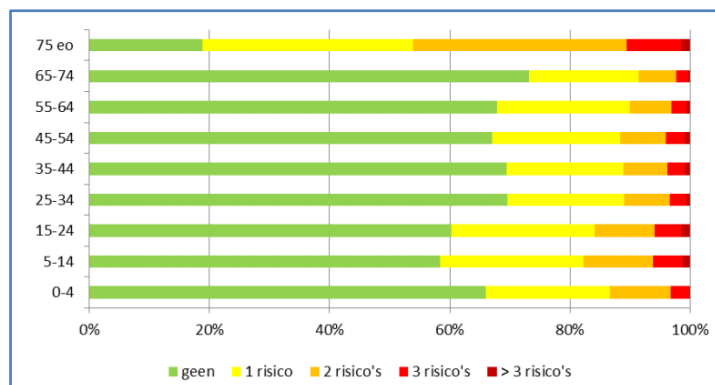
Volgens dezelfde logica zitten zelf- en samenredzaamheid ingebakken in bijna alles wat we doen. Activiteiten worden zoveel mogelijk geïnitieerd en uitgevoerd door de mensen zelf. Het gevolg daarvan is dat zeggenschap en regie steeds meer worden gedeeld. Daarmee is ook effectiviteit een zaak, niet in de eerste plaats van WIJ maar van de mensen die door WIJ worden ondersteund, en van alle andere actoren en belanghebbenden die bijdragen.

¹ Zie toetsingskader.zorgvoorelkaarbreda.net.

Focus: de goede mensen bereiken

WIJ concentreert zich op Bredanaars die zichzelf niet kunnen redden of bij wie dat een risico is. Hoe goed dit lukt leert de bereiksmeting Kwetsbare Bredanaars die om de drie jaar wordt uitgevoerd².

Deze meting, een initiatief van WIJ en gemeente Breda, laat aan de hand van risicofactoren zien hoeveel kwetsbare inwoners er zijn en hoe goed deze worden bereikt. De kans op kwetsbaarheid neemt toe naarmate meer risicofactoren van toepassing zijn. De afbeelding hiernaast laat zien dat dit vooral speelt bij jonge en oude mensen.

Afbeelding 2 - Accumulatie van risicofactoren bij Bredase

Het eigen probleemoplossend vermogen en de kwaliteit van het eigen netwerk (dat kan bijspringen) nemen af naarmate er meer risicofactoren van toepassing zijn.

2 Doel en resultaat

Bereik is een van de drie harde (telbare) indicatoren uit het Breda's Toetsingskader. De andere twee zijn tevredenheid en kosten per klant. WIJ en de andere organisaties in het waardenetwerk Zorg voor elkaar Breda hebben aan de hand van deze drie indicatoren afspraken gemaakt over de te leveren bijdrage in 2022. Tabel 1 bevat deze afspraken voor de inbreng van WIJ. In de paragrafen hierna komt aan de orde in welke mate WIJ deze bijdrage heeft gerealiseerd.

Activiteiten	bereik	tevredenheid	prijs per klant
Maatschappelijke ondersteuning	3.000	8	€ 549
Regieondersteuning	1.000	8	€ 770
Praktische hulp	1.000	8	€ 113
Ontmoeting/Onderlinge hulp	1.000	8	€ 764
Preventie	3.000		€ 115
Campagne Wonen met Gemak	2.000		€ 94
Fit for life	1.000	8	€ 158
Telefonisch aanmeldpunt	12.000³	8	€ 25

Tabel 1 – Bijdrage WIJ aan Breda Samen doen in 2022

2.1 Bereik

Tabellen 2 en 3 tonen de cijfers over klanten en gebruiksfrequentie in 2022 en voorgaande jaren. Tabel 2 toont per activiteit het aantal vaste klanten, het absolute en relatieve aandeel klanten voor wie risicofactoren gelden, de gemiddelde leeftijd en het aandeel klanten van niet-westerse herkomst. Tabel 3 toont het aantal klanten en contacten over de afgelopen drie jaar.

In totaal ondersteunde WIJ, voor zover geregistreerd, 3.502 unieke personen. Geregistreerd wil zeggen dat van deze klanten gegevens zijn bijgehouden ten behoeve van de meting Kwetsbare Bredanaars. Bij een deel van de ontmoetingsactiviteiten worden geen

² Zie kwetsbarebredanaars.zorgvoorelkaarbreda.net en kwetsbarebredanaars.zorgvoorelkaarbreda.net/2018.

³ Aantal telefoontjes. De helft betreft daadwerkelijke hulp- en zorgvragen, de andere helft allerlei vragen waaronder veel wegwijsvragen en 'secretaressevragen'. De kosten zijn geraamd op € 303.000 en worden gedeeld door IMW, MEE, WIJ en de afdeling maatschappelijke ondersteuning van de gemeente Breda.

gegevens vastgelegd of niet van alle klanten. Dit betekent dat naast geregistreeerde ook niet geregistreeerde vaste klanten bestaan. Waar nodig komt dit hieronder ter sprake.

De meting Kwetsbare Bredanaars over 2022 heeft nog niet plaatsgevonden. Dit heeft te maken met vragen die zijn gesteld over het juridisch al dan niet toelaatbare gebruik van persoonsgegevens en de risico's van profilering. De vragen zijn afdoende beantwoord maar de meting is nog niet hervat. Dit betekent dat deze gegevens over 2022 niet beschikbaar zijn en in dit jaarverslag ontbreken. We weten dat de mensen die we bereiken kwetsbaar zijn maar we weten niet welk deel van de kwetsbare mensen wij bereiken.

Het aandeel klanten met risicofactoren en het aandeel klanten met een migratieachtergrond zijn gebaseerd op de uitkomsten van de laatste meting Kwetsbare Bredanaars. Zodra de nieuwe meting heeft plaatsgevonden zal hierover apart worden geïnformeerd.

Bij Maatschappelijke ondersteuning en Fit for life is sprake van klanten met frequent contact. Frequent contact draagt bij aan sociaal verkeer, onderlinge hulp, vroegsignalering en preventie. De mensen letten op elkaar en zoeken elkaar op als iemand wordt gemist.

Klanten per activiteit		# klanten	# risico	% risico	gemidd. leeftijd	% migratie
Maatsch. ondersteuning	Regieondersteuning	1.091	1.004	92%	71	17,8%
	Ontmoeting/Onderlinge hulp	1.076	829	77%	79	1,8%
	Praktische hulp	1.000	950	95%	74	8,8%
Preventie	WmG Huisbezoek	91	73	80%	81	0,8%
	WmG Campagne	615				
	Inspiratiebus	850				
	Fit for life	779	545	70%	79	1%
Alle activiteiten		5.502	3.401			
Idem, unieke personen		3.502	2.858			
Unieke personen maatschappelijke ondersteuning		2.632				

Tabel 2 – Klanten per activiteit. Klanten met meer activiteiten zijn in de totalen 1 keer meegeteld

Klanten en frequentie		# klanten			# contacten		
		2022	2021	2020	2022	2021	2020
Maatsch ondersteuning	Regieondersteuning	1.091	960	920			
	Ontmoeting/Onderlinge hulp	1.076	1.051	1.082	45.400	30.232	31.900
	Praktische hulp	1.000	1.053	1.142	11.463	11.720	10.655
Preventie	WmG Huisbezoek	91	39	81			
	WmG Campagne	615	312	376	1.237	648	401
	Inspiratiebus	850	792				
	Fit for life	779	806	938	21.678	8.850	12.617
Totaal		5.502	5.013	4.539	79.778	51.450	55.5735
Telefonisch aanmeldpunt*		10.431	6.004	2.932			

Tabel 3 – Aantallen (vaste) klanten en contacten per activiteit in 2020, 2021 en 2022

⁴ Deze klanten zijn klanten met hulp- en zorgvragen, niet de mensen met wegwijs- en secretaressevragen. De cijfers over het telefonisch aanmeldpunt zijn in de totalen niet meegeteld omdat de meeste bellers ofwel zijn doorgeleid naar andere professionals of organisaties (en daar meegeteld) ofwel zelf verder kunnen (en dan geen klant zijn).

Ter toelichting kunnen de volgende opmerkingen worden gemaakt:

- ◇ **Regieondersteuning** – Het aantal klanten is toegenomen van 960 in 2021 naar 1.091 in 2022. Deze groei is veroorzaakt door uitbreiding van de nieuwe klantreis Wmo na de pilot in 2021 in Noordoost naar heel Breda. Hiervoor zijn in het najaar van 2022 extra medewerkers aangesteld. Omdat deze zich nog eerst hebben moeten inwerken wordt in 2023 een verdere groei van het aantal klanten verwacht.

De klantreis Wmo is er voor alle mensen met vragen over hulp en zorg. Deze belofte was in de pilot in 2021 al van toepassing maar de vraag bleek toen kleiner dan verwacht. Om die reden is voor de uitbreiding in 2022 aanvankelijk geen extra personeel aangesteld. Al binnen een maand bleek dit een misrekening. Het aantal klanten groeide tegen de verwachting in sterk waardoor uitbreiding van de formatie onvermijdelijk was. Vanwege onduidelijkheid over financiering en trage besluitvorming konden pas in september de eerste nieuwe medewerkers worden verwelkomd. Voor de overige medewerkers heeft dit het hele jaar door een forse overbelasting betekend met een gemiddelde caseload op jaarbasis van meer dan 120 klanten (bij een norm van 90). In de eerste helft van het jaar werd de druk versterkt door veel Corona-zieken en uitval van een collega die later niet meer is teruggekeerd. Het is aan de medewerkers te danken geweest dat dit niet tot meer uitval en nog grotere werkdruk heeft geleid. Sinds eind 2022 is de bezetting op sterkte en kunnen achterstanden worden ingehaald.

Ongeveer 30 procent van de vragen komt van de mensen zelf, 16 procent van mensen uit hun netwerk, en meer dan de helft uit de professionele netwerken waarin de sociaal werkers samen optrekken met huisartsen, dementieconsulenten, woonconsulenten, WMO-klantmanagers, wijkverpleegkundigen e.a. Onze inbreng is de mensen zo te ondersteunen dat ze zelf hun zelfredzaamheid herwinnen en behouden.

De vragen hadden te maken met een diversiteit aan onderwerpen. De meest voorkomende zaken betreffen lichamelijke en psychische gezondheid waarin inbegrepen dementie. Andere vaak voorkomende zaken zijn structuur en daginvulling, mobiliteit, sociale relaties, eenzaamheid, geldzaken, huishouden, klussen en overbelaste mantelzorg.

In bijna alle gevallen is sprake van meer vragen tegelijk en werken die op elkaar inwerken. Situaties raken zodoende zo gecompliceerd dat de klant en zijn omgeving het overzicht kwijt raken en er zelf niet meer uit komen. Zeker geldt dit voor de oververtegenwoordiging van klanten die laaggeletterd of laaggeschoold zijn. Bij hen komt meervoudige problematiek vaker voor en is de vaardigheid of het geloof in eigen kunnen om deze op te pakken geringer.

In de werkwijze is de klant eigenaar van zijn vraag, proces en resultaat, ook of juist als deze kwetsbaar, niet aribaar, onmaatschappelijk is (omdat deze mensen vaak het minst zitten te wachten op interventies van buiten). Dit betekent enerzijds dat meer tijd nodig is voor de klant om zijn keuzes te maken, anderzijds dat die keuzes eigen keuzes zijn, beter passend bij wat de klant zoekt en daardoor duurzamer. Ook wordt zo vaker hulp in de directe omgeving gevonden en hoeft minder een beroep te worden gedaan op vrijwilligers of institutionele hulp en zorg. De personeelskrachte heeft er het gehele jaar door toe geleid dat er voor deze preferente werkwijze te weinig tijd is geweest en daardoor het resultaat, zowel het resultaat voor de klant als de bijvangst in de vorm van besparing op maatwerkzorg, geringer was dan we hadden gewild. Met dat de personeelsformatie op sterkte kwam is er weer tijd voor de kwaliteit die ons voor ogen staat.

- ◇ **Telefonisch aanmeldpunt** – Het aanmeldpunt is de gezamenlijke telefonische frontoffice van IMW, MEE, WIJ en Wmo voor alle vragen van Bredanaars over hulp en zorg. In 2022 is het aanmeldpunt 19.706 keer gebeld, tegenover 13.317 keer in 2021. Iets minder dan de helft (47%) betrof wegwijsvragen en 'secretaressevragen'. In 10.431 gevallen waren het relevante klantvragen. Inbegrepen zijn de vragen voor de Voedselbank voor wie het aanmeldpunt als telefonische frontoffice fungeert.

Vaste stek voor biljart-, dart-, handwerk-, kaart-, toneel-, computer-, schaaak-, mandala-, teken, zang- en andere clubs, meestal wekelijks, met in totaal elke week enkele honderden deelnemers. Lessen conversatie Frans, Italiaans en Spaans.

Dagelijkse koffie-inloop voor 30 wijkbewoners plus bewoners zorgwoningen en bewoners en familie van verpleegafdeling de Hillen.

Activiteiten en evenementen, georganiseerd door buurtbewoners, wijkraden en ouderenbonden, zoals maandelijks een bingo met tientallen tot soms tegen de honderd deelnemers.

Bijeenkomsten van bewoners rondom verjaardagen, trouwdagen, overlijdens, carnaval, koningsdag en feestdagen.

Cursussen voor (en door) wijkbewoners, verzorgd door Gilde de Baronie, KBO, Seniorweb en de Hartstichting over bijvoorbeeld EHBO, AED, Digitaal Fit en Nederlandse taal.

Spreekuren van diverse disciplines – dementieconsulent, maatschappelijk werk, wijkagent, boa, woonconsulent, Veilig Thuis, Amarant e.d. - met in totaal enkele tientallen bezoekers per week.

Doorgeef boekenkast met boeken van de Nieuwe Veste en van wijkbewoners.

Informatiepunten voor burgers, dagelijks, die tevens voorzien in aansluitende praktische ondersteuning zoals een klusje in huis, hulp bij boodschappen, een luisterend oor, even een stem horen e.d.

Filosofisch café, vier keer per maand diverse groepen op verschillende locaties met enkele tientallen deelnemers per keer.

Wandelgroepen van wijkbewoners met de wijkcentra als start- en eindpunt voor koffie en napraten (24 deelnemers).

27 Lezingen Salonbibliotheek i.s.m. Nieuwe Veste en uitgevoerd door vrijwilligers met in totaal 547 bezoekers.

Om de week Princelijk Uurtje waarin deelnemers onder begeleiding van kunstenaars werkstukken maken aan de hand van zelf gekozen literatuur, in samenwerking met de Nieuwe Veste.

Vaste groepen voor de jeu de boules banen in de zomer met enkele tientallen deelnemers.

Ontvangst en begeleiding vanuit wijklocaties van nieuwe wijkbewoners met gedragsproblemen in relatie tot dakloosheid, psychiatrie, autisme, Parkinson, alcohol, epilepsie en dementie.

Twee keer in de week kapsalon in Centrum Heksenwiel met wekelijks 30 klanten en eens per week nagelstudio door vrijwilligers met wekelijks circa 15 deelnemers.

Curiosa ruilwinkel in samenwerking met Alwel en Curio voor klanten van Zorg voor elkaar Breda en SMO en statushouders en Oekraïense vluchtelingen die een woning toegewezen krijgen.

Maandelijkse repaircafés op drie locaties met per keer enkele tientallen bezoekers en per jaar meer dan 500 geslaagde reparaties.

Vrouwensoos met wekelijks 10 deelnemers en naailes met wekelijks 12 deelnemers.

Om de week praatgroep over levensthema's waar men steun vindt bij elkaar.

Vergaderfaciliteiten op regelmatige basis voor buurtinitiatieven, vrijwilligersgroepen, buurtpreventie, Breda Eenvoudig, Breda Gelijk, Wonen met Gemak, wijkplatforms, wijkraden en woningbouwverenigingen (met enkele tientallen tot meer dan honderd bezoekers per keer).

Productpromotie Van de Klooster Mode, op 3 locaties 2x per jaar, per keer circa twintig bezoekers.

Medische faciliteiten zoals bloeddrukmeting, griepvaccinatie, prikposten, dagelijks, wekelijks of maandelijks met per keer enkele tientallen tot incidenteel meer dan honderd bezoekers.

Aanlandplek voor professionals die er afspraken maken met klanten of andere professionals, korte tijd een werkplek gebruiken, of elkaar treffen voor werkoverleggen, netwerklunches, buurtbemiddeling bij burenruzies, geregeld bezoek van medewerkers handhaving (luisterend oor e.d.

Maandelijks een zondagmiddagconcert, om de maand een open podium en in de zomer zes avondconcerten, allen met 50 tot 100 bezoekers per keer.

Vrouwenclub wekelijks met 15 tot 20 kinderen voor bijles en hobbyactiviteiten.

Zangkoren die in de accommodaties oefenen en optreden, sommige wekelijks, andere maandelijks, met enkele tientallen tot meer dan vijftig deelnemers per keer.

Vrouwenvereniging Princenhage, maandelijks gedurende wintermaanden, 65 bezoekers per keer.

Darten met bewoners van Amarant, maandelijks met per keer 20 deelnemers.

Zonnebloembijeenkomsten, van wisselend per locatie zes tot tientallen keren per jaar met per keer 15 tot 50 Zonnebloemklanten.

Overzicht 1 – Voorbeelden van activiteiten waarbij geen deelnemersgegevens zijn vastgelegd

Daarnaast fungeert het aanmeldpunt als telefonische frontoffice voor het CJG. Deze gesprekken, in totaal 2.227 (in 2021 1.489), zijn niet in bovenstaande aantallen meegeteld.

De onderwerpen van de vragen waren divers. Veel voorkomende onderwerpen waren huishoudelijke verzorging, praktische ondersteuning (boodschappen en klussen), lichamelijke gezondheid en bewegen, geld en administratie, vervoer, en psychische gezondheid.

- ◇ **Ontmoeting en onderlinge hulp** – Over het geheel is het aantal klanten stabiel en is na de Corona-lockdowns nu ook de contactfrequentie onderweg naar het oude niveau, van gemiddeld 28 in 2021 naar 42 in 2022. Omdat mensen ander gewoontegedrag hebben ontwikkeld zal het nog een paar jaar duren voordat het oude niveau, in 2019 een gemiddelde frequentie van 77, weer terug is. De contactfrequentie is een belangrijke indicator omdat dit cijfer vertelt hoe vaak de (merendeels kwetsbare) gebruikers of bezoekers buiten de deur komen en gezien worden (vroegsignalering). Mensen die zich niet meer laten zien worden gebeld of opgezocht om na te gaan of daar een reden voor is.

Naast de geregistreerde gebruikers zijn er ook gebruikers – denk aan wijkbewoners, vrijwilligers, burgerinitiatieven, lotgenotengroepen enzovoorts - over wie geen persoonsgegevens zijn vastgelegd. Ook voor hen geldt dat zij activiteiten organiseren en ook zij dat grotendeels zelf doen. De professionals stimuleren deze zelfwerkzaamheid inmiddels al meer dan tien jaar vanuit de gedachte dat ontmoeting, waarde voor elkaar en onderlinge hulp liefst iets van de mensen zelf is. Voorbeelden van activiteiten en deelnamecijfers staan in overzicht 1.

Goed te onderscheiden zijn deze activiteiten van geregistreerde en niet-geregistreerde klanten niet. Ook de niet-geregistreerde klanten zijn vaak kwetsbaar en zoeken geregeld aandacht en steun bij professionals. Situaties waarbij dezelfde persoon de ene keer klant, de andere keer vrijwilliger of co-creërende wijkbewoner is komen vaak voor, ook omdat vrijwilligerswerk een krachtige vorm van dagbesteding is⁵. De lamme helpt de blinde en vice versa. Beide zijn van waarde voor anderen wat bijdraagt aan hun gevoel er toe te doen en daarmee hun leven op een mooie manier zin geeft. Door het vrijwilligerswerk voorkomen ze isolement, blijven zij actief, onderhouden ze contacten, ontstaan er vriendschappen en worden ze gezien, ook als er reden tot zorg is (vroegsignalering).

Professionals en in toenemende mate ook de mensen onderling stimuleren deze co-creatie door mensen die vragen of wensen hebben in contact te brengen met mensen die hierin kunnen voorzien. Vaak hebben die mensen zelf ook weer vragen. De professionals lukt dit omdat ze de wijk door en door kennen, met jan en alleman verbindingen hebben en daardoor snel en effectief kunnen schakelen. Door de duidelijke focus op de kwetsbaarste wijkbewoners ontstaan ook nieuwe en duurzame samenwerkingsrelaties met huisartsen, Wmo-klantmanagers en zorgverleners.

De mensen, clubs, verenigingen uit de wijk die activiteiten organiseren betalen voor de ruimte geen huur. In het verleden werd ze nog wel gevraagd om een eenvoudige tegenprestatie te leveren maar inmiddels zien we dat als een laatste restant van professioneel paternalisme dat ons eigenlijk al lang vreemd is. De wijkcentra zijn van ons allen. Bovendien komt die tegenprestatie, zonder deze te benoemen, er vanzelf door wat ieder, WJ inclus, inbrengt waardoor de onderlinge samenwerking sterk is gegroeid. Denk aan gezamenlijke activiteiten en optredens, als het nodig is elkaar bijstaan, elkaar helpen bij het op orde houden van het gebouw en de buitenruimte, hand- en spandiensten voor bewoners in de wijk, bijzondere activiteiten met Suikerfeest en andere feestdagen. Zonnebloem, KBO, Vrouwenvereniging Princenhage e.a. werven onder de eigen leden actief deelnemers voor beweegactiviteiten voor ouderen die niet meer bewegen of dit nooit veel hebben gedaan. Ook doen ze mee aan gezamenlijke deskundigheidsbevordering over onderwerpen waarmee zij zelf te maken krijgen zoals dementie, NAH, moeilijk gedrag, en achteruitgang van eigen

⁵ Zie voor voorbeelden devrijwilliger.zorgvoorelkaarbreda.net en de artikelen op adres www.zorgvoorelkaarbreda.nl/ervaringen.

leden. Al met al heeft deze versmelting en vernetwerking zowel de wijkbewoners, hun clubs en verenigingen als WIJ en Zorg voor elkaar Breda veel samenwerking en veel wederzijds voordeel opgeleverd.

Tijdens de Corona-lockdowns is een nieuwe vorm van dagbesteding tot stand gekomen die wordt uitgevoerd door de deelnemers zelf, samen met vrijwilligers, wijkbewoners en geregeld ook een ondersteunende beroepskracht. De werktitel is dagbesteding light. De deelnemers zijn merendeels kwetsbare ouderen die voordat de Beweging naar de Voorkant op gang kwam meestal een maatwerkvoorziening dagbesteding kregen maar nu oplossingen vinden in het voorliggend veld. In 2023 wordt deze activiteit door de klanten, vrijwilligers en wijkbewoners verder ontwikkeld naar een kwalitatief goede daginvulling, gericht op zingeving, ontmoeting en ontwikkeling. Doel is een gevarieerd programma (creatief, dans, beweging, fietsen, gesprekken e.a.) door, met en voor 100 tot 150 mensen die anders op maatwerkzorg zijn aangewezen.

Daarnaast zijn er 7 buurtpleinen met in 2022 samen 53 deelnemers, voor zo ver geregistreerd (ook deze activiteit is van de mensen zelf). Een buurtplein is een uit de Verenigde Staten overgekomen werkvorm waarin mensen die moeite hebben met het op orde houden van hun leven elkaar ondersteunen in peernetwerken. Het beste werkt dit met circa acht tot twaalf deelnemers die regelmatig (wekelijks) samen bespreken wat ieder wil leren en wat ieder de ander kan bieden. Met het verleggen van het eigenaarschap naar de deelnemers is dit normatieve kader losgelaten en zijn de mensen zelf in de lead.

In de klantreis fungeren de buurtpleinen als hulpbron en zijn ze daarmee een geschikt alternatief voor (een deel van de) maatwerkzorg. De buurtpleinen werden in 2022 ondersteund door sociaal werkers van WIJ samen met pedagogisch medewerkers van SMO en Prisma. De instroom kan hoger en de afschaling van maatwerkzorg kan beter. In 2023 zullen deze punten prominenter op de agenda worden gezet. Idealiter evolueert een buurtplein naar een vriendengroep die onderling verbonden is en steeds meer verbindingen heeft naar anderen buiten de groep, zonder nog professionele ondersteuning nodig te hebben. Helemaal haalbaar zal dit gezien de problematiek niet zijn maar dat met minder ondersteuning kan worden volstaan is evident.

Alle vier wijklocaties – Centrum Heksenwiel, Balieweide, 't Houwke en Princenhof - zijn combinaties van wonen, welzijn en zorg in de directe nabijheid. Vanwege de goede samenwerking tussen wijkbewoners, vrijwilligers en professionals van verschillende organisaties lukt het in elke locatie om 250 tot 300 mensen de ondersteuning te bieden die nodig is om zelfstandig te wonen en dit vol te houden, zonder afhankelijk te worden van veel maatwerkzorg. In de nieuwe klantreis Wmo zijn deze locaties voor de klanten de belangrijke hulpbronnen, naast de hulp die ze krijgen van hun eigen netwerk en vrijwilligers. De vraag naar geïndiceerde begeleiding en dagbesteding wordt hierdoor getemperd en uitgesteld.

- ◇ **Praktische hulp** – Het aantal klanten was precies 1.000, 53 minder dan in 2021. De ondersteuning bij vervoer (Automaatje) en klusjes in en om huis nam toe, de ondersteuning bij administratie en bij belastingaangifte nam af. Onder andere heeft dit te maken met ons streven om zoveel mogelijk een beroep te doen op de talenten van de klanten en hun sociaal netwerk. De sociaal werkers helpen de klanten om zelf de in hun ogen beste oplossingen te zoeken en realiseren.

Maar ook weten we dat we via sociaal en maatschappelijk werk wel een deel van de kwetsbare mensen bereiken maar lang niet allemaal. Gezien de toenemende vergrijzing lijkt dit erop te wijzen dat er vraag is naar ondersteuning bij administratie en belastingaangifte bij mensen die ons niet in beeld hebben.

Hetzelfde geldt voor Bibliotheek-aan-huis die er speciaal is voor ouderen die graag lezen en dat ook willen blijven doen als ze zelf niet meer naar de bibliotheek kunnen. Ouderen lezen graag en veel en vooral papieren boeken. Dat er weinig vraag is naar Bibliotheek-aan-huis is daarmee slecht verklaarbaar. In 2023 ondernemen we actie om de mensen voor wie de ondersteuning bedoeld is beter te bereiken.

Uitgangspunt blijft dat vrijwilligers fungeren als vangnet voor mensen die in hun eigen omgeving onvoldoende hulpbronnen tot hun beschikking hebben. Soms schuurt dit als niet klanten maar professionals van andere organisaties, in het bijzonder begeleiders, een beroep doen op vrijwilligers voor hun klanten en soms voor ondersteuning waarvoor zij zelf gefinancierd worden. De kunst is in deze gevallen niet mee te gaan in deze modus zonder nee te verkopen. Een voor de hand liggende oplossing, afschalen in nauwe samenwerking met een sociaal werker, blijkt doorgaans niet de voorkeur te hebben. Idem dito als zorgverleners zorg afschalen en veronderstellen dat er vrijwilligers van de plank beschikbaar zijn om hun werk over te nemen, zonder de talenten van klant en omgeving te verkennen.

Automaatje fungeert als voorliggende voorziening op de Deeltaxi en is daarmee een hulpbron in de Beweging naar de Voorkant. Hoe ver dit gaat blijft een punt van aandacht. De mensen krijgen gemakkelijk een Deeltaxipas en ervaren vervoer als een recht dat ze kunnen consumeren. In de klantreis Wmo echter ligt het eigenaarschap over vraag, proces en resultaat bij de klant en zoekt deze zelf de best passende oplossing. De maatjes van Automaatje komen anders dan meestal de Deeltaxi precies op het afgesproken tijdstip, maken tijd voor een praatje, begeleiden de klanten in de winkel, het ziekenhuis of waar ze ook zijn. En het zijn, als ze vaker komen, dezelfde personen wat klanten prettig vinden.

Automaatje levert daarmee in de ogen van de klanten een hogere kwaliteit dan de Deeltaxi wat resulteert in veel vraag. Maar dan nog is Automaatje een vangnet voor mensen die geen andere hulpbronnen hebben, en is in die gevallen de Deeltaxi een van die voorliggende hulpbronnen. Gaan we voor de beste waarde voor de klant, Automaatje, of als vangnet, voorafgegaan door de mindere kwaliteit van de Deeltaxi?

- ◇ **Preventie en gezondheidsbevordering** – Preventie kent WIJ in twee vormen, enerzijds het preventieprogramma Wonen met Gemak, anderzijds beweegstimulering in de vorm van Fit for life en andere vormen van beweegstimulering.

Wonen met Gemak is een samenbundeling van activiteiten die mensen in de derde levensfase stimuleert zich voor te bereiden op de vierde levensfase. Thema's zijn onder meer levensloopbestendig wonen, mobiliteit, levenstestament, omgaan met eenzaamheid, en beweging. De aanpak is wijkgewijs en vindt plaats via themabijeenkomsten en workshops, folders, internet en huisbezoek.

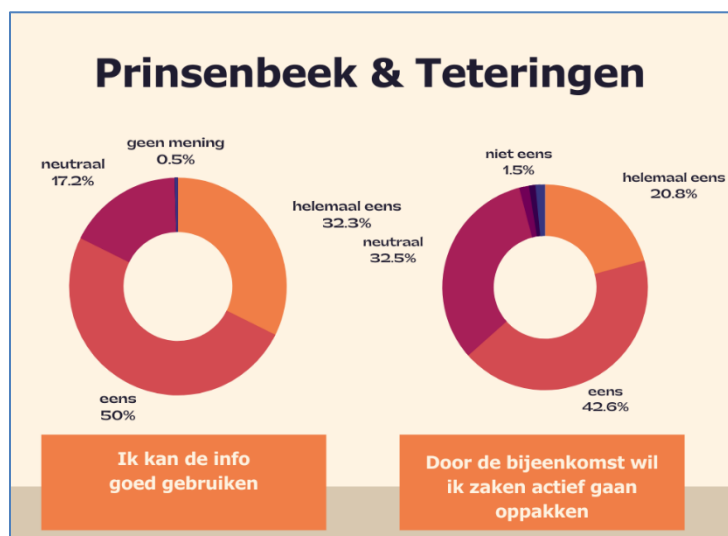
In Wonen met Gemak participeren naast WIJ veel andere organisaties waaronder gemeente Breda, de Seniorenraad Breda, buurtorganisaties, notariaat, ouderenbonden, wijkraden, woningbouwverenigingen, en organisaties zoals Breda Actief, GGD, Mentaal Gezondheidscentrum, Novadic Kentron, StiB, Surplus, Thebe en Veilig Verkeer Nederland.

In het kader van langer thuis wonen en samenredzaamheid, gaat het niet alleen om bewustwording en gedragsverandering ten aanzien van thema's, maar ook om een (sociale) herijking van de buurt, de straat en dan vooral de eigen positie daarin. 'Kén ik leeftijdgenoten in mijn directe omgeving? En kunnen deze (en nieuwe) contacten uitgroeien tot hulpbronnen? En hoe dan?'

In 2022 bezocht de campagne Prinsenbeek en Teteringen. In 2022 bezochten 615 unieke personen de bijeenkomsten. Om te verkennen hoe de campagne nog verder kan bijdragen aan het langer thuis wonen is in 2022 (op verzoek van een deelnemster) ervaring opgedaan met het aanbieden van verdiepingsbijeenkomsten.

Dat werkt zo: afhankelijk van de belangstelling wordt een themabijeenkomst één of meer keer aangeboden. Bijvoorbeeld de bijeenkomst Wonen in je eentje werd in Prinsenbeek 4 maal aangeboden. Deelnemers uit alle groepen zijn uitgenodigd. Op die manier bereik je heel gericht een groep mensen met interesse voor een bepaald thema. Door de meest geïnteresseerde personen met elkaar in contact te brengen, kan samen verkend worden of er behoefte is aan een vervolg. In dit bovenstaande voorbeeld heeft dat geleid tot 2 vervolgbijeenkomsten Wonen in je eentje. En uit die 2 bijeenkomsten is weer een groepje van 4 Bekenaren een aantal keren bij elkaar gekomen.

Bezoekers aan bijeenkomsten hebben aan het eind van de bijeenkomst telkens een evaluatieformulier ingevuld. Hieronder ter illustratie enkele opvallende resultaten.

Afbeelding 3 – Feedback Wonen met Gemak

Voor wat betreft de thema's zien we kleine verschuivingen. Zo is het levenstestament in Teteringen (op verzoek van de bewoners) niet aangeboden, maar heeft wel een lokale huisarts meerdere bijeenkomsten over zorg rondom het levenseinde verzorgd.

Verder is zowel in Prinsenbeek als in Teteringen een afsluitend gesprek geweest met een groep regelmatige bezoekers. Het doel van dat eindgesprek was te achterhalen in hoeverre de campagne aansluit bij de verwachtingen, of de campagne geleid heeft tot acties op individueel niveau en of er behoefte is aan een vervolg. In Teteringen is daarbij voor het eerst de vraag gesteld 'hebt u naar aanleiding van de campagne daadwerkelijk iets in uw gedrag veranderd, bent u in actie gekomen?' Van de 17 aanwezigen konden er 12 deze vraag positief beantwoorden!

Zowel in Prinsenbeek als in Teteringen is aangegeven dat de campagne inhoudelijk bijzonder waardevol is en ook echt gewaardeerd wordt door bezoekers. Als aandachtspunt werd meegegeven (vooral vanuit Teteringen) dat de campagne meer dan nu het geval is zou kunnen dienen als een middel om bewoners die elkaar nog niet kennen met elkaar in contact te brengen. Al werd daarbij wel aangegeven dat het toch vooral om de informatie gaat.

Deze inbreng is besproken met de inleiders. Deze zijn mede op basis van die inbreng omgedoopt tot 'sprekers' omdat 'inleiden' toch een zend-basishouding kan uitlokken. In lijn met wat we weten over gedragsverandering wordt dan ook het gesprek met de sprekers gevoerd over de uitvoering van de bijeenkomsten. Met elkaar wordt gezocht naar meer manieren om bezoekers van de bijeenkomsten met elkáár in gesprek te brengen, en vragen en oplossingen met elkáár te delen. Dit vanuit de visie dat bewoners die zich aanmelden voor een bijeenkomst interesse in dat thema hebben, en dat het daarom waardevol kan zijn om met leeftijdgenoten die ook nog eens buurtbewoners zijn ervaringen te delen. In de ideale situatie zou dit drempelverlagend kunnen werken om de onderlinge contacten duurzaam een duwtje in de rug te geven.

Zowel in Prinsenbeek als in Teteringen is vanuit Wonen met Gemak contact onderhouden met bewonersgroepen om vervolg-ideeën uit te werken. Deze liggen in beide wijken op het gebied van contact op straatniveau en bevinden zich in een pril stadium.

Los van de bijeenkomsten heeft in 2022 bij 91 personen een informatief huisbezoek plaatsgevonden, fors meer dan de 39 in 2021. Alleen mensen die niet hebben deelgenomen aan de campagne wordt een huisbezoek aangeboden.

Ook in 2022 is een beperkt aantal bezoekers door vrijwilligers nagebeeld. Doel van de deze gesprekken was enerzijds te achterhalen welk effect de bijeenkomsten hebben gehad, anderzijds om te achterhalen of mensen behoefte hebben aan meer informatie of aan vervolgvacatures. Denk bijvoorbeeld aan cursussen om digitaal vaardiger te worden, woonadvies en beweegprogramma's. Tijdens het nabellen bleek dat de deelnemers het lastig vonden om per bijeenkomst een vraag of een effect van een specifieke bijeenkomst te benoemen. Het blijkt lastig om waardevolle informatie uit deze methode te filteren. Het vervolg daarvan zal dan ook onderwerp van gesprek zijn.

Inspiratiebus

Vanuit health-community Breda is de Inspiratiebus ingericht en aangehaakt bij Wonen met Gemak. De Inspiratiebus laat zien hoe technologie oudere mensen kan helpen om de zelfredzaamheid te behouden. In 2022 zijn 850 personen op bezoek geweest in de bus. De nog korte ervaring leert dat de inhoudelijke koers zich nog dient uit te kristalliseren en vervolgens ook op operationeel niveau hiermee in lijn moet worden gebracht. Mogelijkheden zijn er volop. De Inspiratiebus is een initiatief van Avans, Amarant, de Nieuwe Veste, Surplus, Thebe en WIJ. Andere organisaties zijn van harte welkom om aan te sluiten.

Beweegactiviteiten

Naast de campagne Wonen met Gemak is er het beweegprogramma Fit for life en zijn er de activiteiten van de beweegcoach, docenten en sociaal werkers om beweging te promoten. Fit for life is een beweegprogramma voor 75-plussers voor wie elders geen beweegvoorzieningen zijn terwijl lichaamsbeweging voor deze groep minstens zo belangrijk is. De training bestaat uit een mix van krachttraining, conditietraining en balansoefening. Deze combinatie is het meest effectief voor het blijven kunnen uitvoeren van algemene dagelijkse levensverrichtingen. De training draagt bij aan de mentale en fysieke conditie en is tevens een mogelijkheid om wekelijks onder de mensen te komen (sociaal contact en onderlinge hulp, vroegsignalering, voorkomen van eenzaamheid). Door de betere fysieke conditie daalt de kans op valincidenten (met vaak hoge gevolgschade) en krijgen mensen later te maken met dementie of helemaal niet. Ook zijn de beweegactiviteiten een fijne vorm van dagbesteding die voorziet in structuur en ritme.

Het bereik was met 779 deelnemers in 2022 iets lager dan de 806 in 2021 maar dit werd verwacht. Met de promotieactiviteiten komen er weliswaar nieuwe deelnemers bij maar er stromen ook mensen uit, merendeels vanwege een teruglopende gezondheid of door overlijden.

In een quickscan is in beeld gebracht wat per docent en per locatie de kosten per klant zijn en welke maatregelen nodig zijn om terug te keren naar het aantal klanten van voor de Corona-periode. In staccato: verjonging van het docentenbestand, minder freelance docenten en in elk kwadrant een vaste beweegcoach die in samenwerking met de sociaal werker en professionals van andere organisaties in het kwadrant een beweegnetwerk op gang brengt, en waar mogelijk overstappen van per deelnemer dure naar goedkopere accommodaties. Met op dit moment twee beweegcoaches zal financiële ruimte moeten worden gevonden voor aanstelling van nog twee beweegcoaches, willen we de beoogde groei realiseren.

Ook in 2022 was er vraag naar een zomerprogramma en is dit vervolgens georganiseerd in de maanden juni, juli en augustus. In totaal hebben 111 personen aan het programma deelgenomen.

Naast Fit for life deed de beweegcoach altijd al veel aan beweegstimulering en is dit ook in 2022 gebeurd. Onder meer zijn er 8 nieuwe beweeggroepen opgezet met bijzondere accenten zoals een dansgroep in Princenhage, een beweeggroep voor en door ouderen met dementie en hun mantelzorgers, en een beweegprogramma dat is opgezet door en met studenten van Curio. In totaal trok deze beweegpromotie in 2022 306 deelnemers.

Cumulatief bereik

Het totaal bereik over 2022 komt hiermee op 3.502 unieke, geregistreerde personen. Naast deze personen waren er de 1.556 niet op naam geregistreerde bezoekers en deelnemers aan Wonen met Gemak en meer dan 1.000 niet op naam geregistreerde inwoners die gebruik maken van de wijklocaties.

2.2 Netwerkervaringsonderzoek

Sinds 2021 voert WIJ geen klanttevredenheidsonderzoek uit omdat klanten co-producers zijn, in netwerkjes samen met familie, vrienden en bekenden alsmede vrijwilligers en professionals. "Het is niet meer van deze tijd", noteerden we hierover in het uitvoeringsplan Zorg voor elkaar Breda 2022⁶, "om te spreken over consumenten, tevredenheid, producenten of aanbieders. Het past ook niet bij onze missie: mensen zorgen goed voor zichzelf en voor elkaar".

Als alternatief voor een tevredenheidsmeting heeft WIJ een netwerkervaringsonderzoek ontwikkeld en dit begin 2022 ook uitgevoerd bij 20 klantnetwerken waar in 2021 maatschappelijk werkers actief waren geweest. Eenzelfde netwerkervaringsonderzoek heeft ook plaatsgevonden in 2022 maar het verslag ervan was bij het opstellen van deze jaarstukken nog niet voltooid en zal worden nagezonden. De reden van de vertraging is dat nagenoeg alle hiervoor beschikbare capaciteit in 2022 is besteed aan de werving en introductie van nieuwe medewerkers voor de nieuwe klantreis en aan de ontwikkeling van een registratiesysteem waarin alle resultaten integraal per klant worden geregistreerd.

2.3 Prijs per klant

Tabel 4 bevat een overzicht van de geplande en gerealiseerde prestaties in termen van bereik, tevredenheid en prijs per klant. In alle situaties zijn alleen geregistreerde klanten meegenomen. De prijs per klant is bepaald door per activiteit de werkelijke kosten te delen door het aantal bereikte klanten.

Dit overzicht brengt alleen de kosten in beeld. Naast kosten zijn er ook opbrengsten in de vorm van eigen bijdragen en opbrengsten in de vorm van besparing op maatwerkzorg. In 2022 bedroegen de bijdragen 315-duizend euro en bedroeg de besparing door voorkomen, beëindigen en verminderen van maatwerkzorg 6,5 miljoen euro. Zie voor aanvullende informatie paragraaf 2.5.

Afspraken en resultaten	Bereik 2022		Prijs per klant 2022	
	plan	situatie	plan	situatie
Activiteit				
Maatsch. ondersteuning	3.000	3.167	€ 549	€ 531
Regieondersteuning	1.000	1.091	€ 770	€ 749
Praktische hulp	1.000	1.000	€ 113	€ 119
Ontmoeting/Onderlinge hulp ⁷	1.000	1.076	€ 764	€ 616
Preventie	3.000	2.335	€ 115	€ 153
Wonen met Gemak	2.000	1.556	€ 94	€ 121
Fit for life	1.000	779	€ 158	€ 218
Telefonisch aanmeldpunt	12.000	19.706	€ 25	€ 15

Tabel 4 – Geplande en gerealiseerde resultaten voor 2022

⁶ Zie uitvoeringsplan.zorgvoorelkaarbreda.net.

2.4 Financieel resultaat

Het resultaat uit gesubsidieerde activiteiten na bestemming bedraagt € 36.455. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de egaliseringsreserve uit gesubsidieerde activiteiten van de gemeente Breda.

Het vrij besteedbaar eigen vermogen bedraagt € 338.980. Dit wordt benut om financiële risico's op te vangen. Gegeven de financiering en financiële kaders op dit moment is de omvang van het vrij besteedbaar vermogen afdoende.

WIJ kent geen risicomanagementsysteem. Financiële risico's worden beheerst aan de hand van periodieke financiële rapportages en proactief inspelen op en zelf initiëren van ontwikkelingen in het sociaal domein die bijdragen aan zowel de missie van WIJ als de doelen van financiers. Voorbeelden hiervan zijn de nieuwe klantreis Wmo, Wonen met Gemak en Zorg voor elkaar Breda.

De begroting voor 2023, op hoofdlijnen, heeft een omvang van 3 miljoen euro aan zowel baten als lasten. De baten bestaan voor 86% uit subsidies en voor 14% uit eigen bijdragen en overige inkomsten, de lasten voor 73% uit personeelskosten, voor 20% uit organisatiekosten en voor 7% uit activiteitenkosten.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2022

	Resultaat 2022	Begroting 2022	Resultaat 2021
	€	€	€
Baten			
Subsidies	2.353.826	2.334.385	2.167.799
Eigen bijdragen	315.573	308.760	181.932
Overige baten	135.186	50.073	100.182
	2.804.585	2.693.218	2.449.914
Lasten			
Personeelskosten	1.761.648	1.908.268	1.722.284
Overige bedrijfskosten	961.075	723.930	679.816
Afschrijvingskosten	38.543	48.265	36.861
	2.761.267	2.680.463	2.438.960
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	28	0	0
Financiële lasten	-6.891	-7.050	-4.924
	-6.863	-7.050	-4.923
Totaal resultaat	36.455	5.705	6.030

Tabel 5 - Staat van baten en lasten 2022

2.5 Maatschappelijk resultaat (resultaat in termen van de missie)

Het belangrijkste resultaat voor WIJ is de realisatie van de missie: hoe goed WIJ erin slaagt mensen te helpen de zelf- en samenredzaamheid te behouden of te herstellen en op eigen benen te staan. Dit resultaat kan zowel in aantallen klanten als in euro's worden weergegeven.

Maatschappelijk resultaat in aantallen

Kwantitatief is het resultaat het aantal Bredanaars dat dankzij de ondersteuning van WIJ de zelfredzaamheid heeft hersteld of behouden. Het is verleidelijk om te zeggen dat dit voor alle klanten van WIJ het geval is geweest maar niet alle klanten hebben zo'n urgente vraag dat ze zich zonder ondersteuning niet zouden redden.

Realistischer vinden we het om dit cijfer te beperken tot de mensen die een beroep hebben gedaan op de maatschappelijke ondersteuning van WIJ. Dit waren in 2022 2.632 personen. Ergo, dit is het aantal personen dat mede dankzij de inzet van WIJ de zelfredzaamheid heeft hersteld of behouden en waar dit zonder de inbreng van WIJ niet was gebeurd.

Maatschappelijk resultaat in euro's

Hoe beter de mensen erin slagen hun zelfredzaamheid te behouden of herstellen, hoe minder zij een beroep zullen doen op Wmo-voorzieningen. In euro's kan het resultaat worden uitgedrukt in het bedrag dat dankzij de inbreng van WIJ minder hoeft te worden besteed aan institutionele zorg, hetzij aan huis, hetzij in een tehuis.

In de Beweging naar de Voorkant zijn in 2019 de eerste stappen gezet om dit in beeld te brengen. Van de 150 situaties die WIJ inbracht is vastgelegd wat de vragen waren, welke hulpbronnen klanten hebben ingezet en wat de succes- en faalfactoren waren. Dit leerde dat in de 150 situaties voor 350-duizend euro besparing was gerealiseerd op begeleiding en dagbesteding en voor 250-duizend euro op verpleeghuiszorg⁸. Het nieuwe dat de Beweging naar de Voorkant bracht was dat (1) Wmo-aanvragen via het voorliggend veld binnen kwamen, (2) sociaal werkers en klantmanagers samen optrokken, en (3) het eigenaarschap volledig bij de klant kwam te liggen. Met deze inzichten is een nieuwe klantreis Wmo ingericht die vanaf 1 januari 2022 in heel Breda wordt toegepast.

WIJ heeft voor de klantreis een nieuw registratiesysteem ontwikkeld en daar alle klanten met vragen naar hulp en zorg in vastgelegd. Dit waren er in totaal 1.091. De sociaal werkers zijn in 2022 in een steekproef onder 315 klanten nagegaan, samen met klantmanagers (4-ogen principe), in welke situaties door hun inbreng Wmo-zorg is voorkomen, verminderd of beëindigd. Was er zonder jouw inbreng, was de vraag, in deze casus meer of minder begeleiding of dagbesteding ingezet? Dit bleek volgens zowel sociaal werkers als klantmanagers bij 40 procent van de klanten het geval te zijn. Op een totaal van 1.091 klanten komt dit uit op 436 klanten.

Een tweede steekproef, begin 2023, resulteerde in een cijfer over 2022 van 268 klanten. Dit leerde dat de sociaal werkers het effect van hun inbreng eerder onder- dan overschatten. Deze onderschatting heeft niet tot bijstelling geleid. We gaan uit van het lagere cijfer van 268.

Achtereenvolgens:

- ◇ In 93% van alle casussen was de klant in de lead. De overige casussen betroffen klanten met gevorderde dementie of klanten die zelf geen actie hebben ondernomen. Ook in deze situaties is de klant de persoon geweest die de beslissingen nam en wel of niet stappen zette.
- ◇ Wmo – In 218 van de 1.091 situaties is begeleiding, daginvulling of huishoudelijke ondersteuning voorkomen en in 50 situaties beëindigd, verminderd of uitgesteld. Hulpbronnen die de klanten hebben benut waren zij zelf (hun eigen talenten en percepties), mensen uit hun omgeving, vrijwilligershulp aan huis, vrijwilligerswerk als vorm van dagbesteding, en sociale activiteiten in wijkcentra waaronder dagbesteding light en buurtpleinen.

⁸ Zie bewegennaardevoorkant.begintbijjou.nl.

Om de geldwaarde van deze beweging naar de voorkant te bepalen gaan we uit van het gemiddeld tarief voor klasse 1 en 2 begeleiding, klasse 2 voor dagbesteding en het PGB-tarief voor huishoudelijke ondersteuning. In 2022 betekende dit op jaarbasis 4.998 euro voor begeleiding, 4.506 euro voor dagbesteding en 4.158 euro voor huishoudelijke ondersteuning. Over het geheel komt dit over 2022 uit op een besparing op Wmo-kosten van 1.142.712 euro. Situaties waarin zorg is beëindigd, verminderd of uitgesteld zijn hierin voor de helft meegerekend.

Vervolgens is deze bijvangst nogmaals gehalveerd omdat klanten het hele jaar door binnen komen, de een in januari, de ander in december. De besparing op Wmo-maatwerkzorg komt daarmee op 571.356 euro.

Wmo voorkomen	Kosten/jaar	Aantal casussen	Besparing
Individuele begeleiding	€ 4.998	113	€ 564.774
Daginvulling	€ 4.506	68	€ 306.408
Huishoudelijke ondersteuning	€ 4.158	37	€ 153.846
		218	
Wmo uitgesteld, verminderd, beëindigd			
Individuele begeleiding	€ 2.499	24	€ 59.976
Daginvulling	€ 2.253	21	€ 47.313
Huishoudelijke ondersteuning	€ 2.079	5	€ 10.395
		50	
Besparing Gedeeld door 2			€ 1.142.712 € 571.356

Tabel 6 – Gerealiseerde besparing op Wmo maatwerkzorg

Dit wil zeggen dat WIJ, in geldwaarde uitgedrukt, in deze mate mensen heeft ondersteund om hun zelfredzaamheid te herstellen en te behouden, zonder afhankelijk te worden van zorg.

Het relatieve resultaat – in 218 ofwel 25% van de 1.091 situaties is Wmo-maatwerk voorkomen, verminderd of beëindigd – is lager dan in 2021 toen dit percentage 34% was. Het verschil is dat het relatieve resultaat nu over alle 1.091 casussen is berekend en in 2021 over alleen Wmo-relevante casussen. Daarnaast weten we dat er een hogere bijvangst in had gezeten als er niet die enorme werkdruk was geweest en alle klanten de tijd hadden gekregen om de eigen talenten en die van hun omgeving te verkennen en tot eigen oplossingen te komen.

In 28 gevallen lukte de klantreis op de nieuwe manier niet omdat de klant stond op het doen van een Wmo-melding. In alle 28 gevallen betrof het een vraag naar dagbesteding en was vooraf vanuit de zorg een verwachting gecreëerd, bijvoorbeeld door met de klant op bezoek te gaan bij een locatie voor dagbesteding. Als deze verwachting niet was gecreëerd was de kans groot geweest dat de klant – of beter: de familie die in deze gevallen in de lead was - open had gestaan voor voorliggende oplossingen en had dit tot een betere oplossing voor de klant geleid, nabij en zelf de regie in handen in plaats van de familie. Dit had als bijvangst een extra besparing op Wmo-maatwerk opgeleverd van 126-duizend euro.

- ◇ Wlz en GGz - In 79 situaties zouden klanten, als er geen ondersteuning van sociaal werkers was geweest, zijn verhuisd naar een verpleeghuis of GGz-instelling, of gebruik hebben gemaakt van ambulante GGz-behandeling of Wlz-dagbesteding. Uitgaand van de normbedragen voor deze zorg, opgenomen in tabel 7, resulteerde dit in 2022 in een besparing van € 3.628.406.

In een deel van deze casussen en ook in andere casussen is Wmo-maatwerkzorg ingezet om escalatie naar zwaardere zorg vanuit Wlz en GGZ te voorkomen. Dit is in totaal in 111 casussen gebeurd. In de meeste gevallen betrof dit huishoudelijke verzorging. In tabel 7 is dit opgenomen als Preventieve Wmo-zorg. Het gehanteerde tarief is het gemiddelde van de Wmo-tarieven in tabel 6. De netto besparing op Wlz- en GGZ-zorg bedraagt daarmee € 3.122.912.

Ook deze bijvangst is gehalveerd omdat ook deze klanten het hele jaar door binnen komen. De besparing op Wmo-maatwerkzorg komt daarmee op 571.356 euro;

Medische zorg voorkomen	Kosten/jaar	Aantal casussen	Besparing
Wlz intramuraal	€ 69.437	38	€ 2.638.606
GGZ ambulante	€ 2.684	28	€ 75.152
GGZ intramuraal	€ 110.346	8	€ 882.768
Wlz dagbesteding	€ 6.376	5	€ 31.880
Besparing		79	€ 3.628.406
-/- Preventieve Wmo-zorg	€ 4.554	111	€ 505.494
Netto besparing			€ 3.122.912
Gedeeld door 2			€ 1.561.456

Tabel 7 – Gerealiseerde besparing op Wlz- en GGZ-zorg

Dit betekent dat WIJ in 2022 in deze mate heeft bijgedragen aan de missie om mensen in staat te stellen zo lang mogelijk zelfstandig te wonen. De hulpbronnen die de klant vond zijn dezelfde als die hierboven bij Wmo-maatwerkzorg zijn genoemd.

In totaal konden op deze manier 347 van de 1.091 klanten andere oplossingen vinden dan de gangbare maatwerkvoorzieningen. In alle gevallen was sprake van ondersteuning door sociaal werkers waarbij de klant zelf eigenaar was van zijn vraag, proces en resultaat. Door nauw aan te sluiten bij de klant, hem de regie te laten en de tijd te gunnen, kwamen alternatieve oplossingen in beeld die meer eigen voelen, dichterbij zijn, en het stuur in eigen hand laten.

Het financieel resultaat, de besparing op maatwerkzorg die hieruit voortvloeit, noemen we bijvangst. We sturen er niet op maar zien wel dat sturen op eigenaarschap van de klant deze bijvangst oplevert. In 2022 bedroeg de bijvangst € 2.132.812.

De gemiddelde bijvangst per ingezette fte bedraagt 156-duizend euro. Meer dan 95 procent van deze bijvangst kwam van klanten van medewerkers die langer dan twee jaar in dienst zijn. De ervaring leert dat het benodigde vakmanschap hoge eisen stelt aan nieuwe medewerkers en in het bijzonder aan jonge medewerkers.

Vervolgonderzoek in 2020 en 2021 naar de duurzaamheid van de in 2019 gerealiseerde oplossingen heeft laten zien dat in bijna alle gevallen de bijvangst duurzaam is. De oplossingen die de klanten zelf vonden waren in meer dan 80 procent van de gevallen na een jaar nog steeds van toepassing, en in meer dan 70 procent was dat na twee jaar nog zo. Over 2020 is de financiële bijvangst niet in geld uitgedrukt, over 2021 wel. Deze bedroeg toen € 2.842.568. Bij een duurzaam effect in 80 procent van de gevallen resulteert dit in een additionele bijvangst over 2022 van € 2.274.054.

De totale besparing op maatwerkzorg in 2022 komt hiermee op 4,4 miljoen euro.

Ander maatschappelijk resultaat

Naast de besparing op maatwerkzorg zijn er andere financiële effecten, met name in situaties met schulden. Bij 22 klanten met zeer ernstige schuldenproblematiek is door toedoen van sociaal werkers voorkomen dat deze is geëscaleerd en zou hebben geleid tot ernstige gevolgen waaronder huisuitzetting en dakloosheid. Afgezien van de enorme

impact voor de mensen zelf zou dit voor gemeente en coöperaties hebben geleid tot een cumulatieve financiële gevolgschade die wij inschatten op een half tot een miljoen euro⁹.

3 Ontwikkeling

Werkontwikkeling en vernieuwing vinden bij WIJ bij voorkeur al werkende plaats in de vorm van action learning (do-check-do-check). Het belangrijkste voordeel van deze werkwijze is dat het resultaat niet geïmplementeerd hoeft te worden omdat dit al is gebeurd in het proces. WIJ is selectief in het meebewegen met initiatieven die van buiten komen. Belangrijk is de inschatting of een nieuwe activiteit perspectief biedt in termen van de missie van WIJ c.q. het Breda's toetsingskader, en wat de schade is als hierdoor een andere activiteit komt te vervallen (omdat er zonder extra financiering keuzes nodig zijn).

In 2022 heeft WIJ bijgedragen aan veel nieuwe activiteiten en geprobeerd dit zoveel mogelijk lerend te organiseren. De belangrijkste ontwikkelingen zijn de volgende:

- ◇ **Nieuwe klantreis Wmo** – Vanaf januari 2022 werd de nieuwe klantreis Wmo ingevoerd in de hele stad. De belangrijkste les van de pilot in 2021 en eerder de Beweging naar de Voorkant was dat maatschappelijke ondersteuning beter en goedkoper kan als (1) Wmo-aanvragen via het voorliggend veld binnen komen, (2) professionals en klantmanagers samen optrekken, en (3) het eigenaarschap volledig bij de klant ligt, ook als deze kwetsbaar, niet aaibaar of onmaatschappelijk is".

Wetende dat deze combinatie van perspectieven voor veel professionals en klantmanagers nieuw was werd voor de implementatie een vol jaar uitgetrokken. Binnen de vier organisaties werden de medewerkers voor wie dat nodig was getraind en geschoold. Elke twee maanden vonden in elk kwadrant digitale inloopbijeenkomsten plaats waar alle medewerkers van de vier organisaties in dat kwadrant hun vragen kwijt konden en samen konden bespreken. De coördinerende initiatiefgroep, bestaande uit drie leidinggevendenden, een bestuurder en twee beleidsmedewerkers volgde het proces van nabij en stemde tweewekelijks af.

Na een wat zoekende start kwam de samenwerking goed op gang, zeker nadat de druk opliep omdat er veel meer Wmo-meldingen binnen kwamen dan vooraf was voorzien. De verwachting was laag omdat de vraag in de pilot laag was geweest maar van begin af aan werd die verwachting gelogenstraft. Na veel passen en meten werd in mei de businesscase herzien en kwam in juni groenlicht voor aanstelling van extra medewerkers. Na de werving was het september voordat de eersten konden starten en de enorme werkdruk geleidelijk terugliep. De belangrijkste schade van de werkdruk was dat klanten onvoldoende de tijd kregen om zelf hun vraag, hun talenten en hun hulpbronnen in beeld te brengen wat betekende dat de bedoeling van de klantreis niet in die mate werd gerealiseerd die beoogd was.

Te weinig aandacht is mogelijk besteed aan het meenemen van andere belangrijke actoren, met name dementieconsulenten, wijkverpleegkundigen en instellingen voor maatwerkzorg. Met name van de eerste twee groepen kwam veel verzet, meestal in de vorm van zoeken naar wegen om de klantreis te omzeilen. Het motief was dat de klantreis dubbel werk betekende: eerst aanmelden bij Zorg voor elkaar Breda, daarna alsnog aanmelden bij de Wmo. In werkelijkheid was er vanwege het duoschap maatschappelijk werker en klantmanager geen sprake van dubbel werk. Wel werd onnodig Wmo-maatwerk voorkomen of afgeschaald wat ten koste gaat van gangbare activiteiten zoals reguliere dagbesteding. Ondanks de matige start van deze samenwerking lijkt het leed nu bijna geleden en groeit het besef, ook gezien de toenemende zorgnood, dat dementieconsulenten, wijkverpleegkundigen, huisartsen, sociaal werkers elkaar hard nodig hebben. Nu en in de nabije toekomst nog veel meer. Aan werk geen gebrek.

Voor beheer en delen van persoonsgegevens was in 2021 al een data protection impact assessment uitgevoerd. Dit leidde tot aanpassingen in informatiesystemen en

⁹ Zie voor de onderbouwing van deze inschatting het rapport [Een onbemand probleem](#).

spelregels voor beheer, beveiliging en uitwisseling van persoonsgegevens. De resultaten en conclusies zijn in 2022 neergelegd in een verslag¹⁰ dat door de privacy officer van de gemeente Breda enthousiast werd ontvangen.

WIJ heeft voor de eigen registratie van de klantreisdata een klantregistratiesysteem ontwikkeld dat aansluit op de klantreis en de bedoeling ervan. Model stond de registratie die al werkende in de Beweging naar de Voorkant tot stand kwam.

- ◇ **Probleemgedrag** – De sociaal werkers hebben in het verleden veel ervaring opgedaan met probleemgedrag bij ouderen en daarbij passende werkwijzen ontwikkeld, op zo'n manier dat ook in deze situaties het eigenaarschap bij de klant blijft. Deze werkwijze blijkt ook goed toepasbaar bij andere mensen met probleemgedrag. Eind 2021 is een businesscase opgesteld voor een pilot met 30 casussen, gevolgd door een subsidieaanvraag medio 2022. Eind van het jaar is deze aanvraag gehonoreerd. In het tweede kwartaal van 2023 start de pilot. De bedoeling is dat alle professionals van WIJ hier ervaring mee opdoen zodat na afloop alle professionals in staat zijn mensen met probleemgedrag zo te ondersteunen dat ze hun eigen oplossingen vinden, zonder overlast te veroorzaken voor anderen. In de pilot zullen tevens succes- en faalfactoren worden geïnventariseerd en in beeld worden gebracht welke maatwerkzorg (Wmo, Wlz, GGZ) en welke interventies van corporaties, handhaving en politie kunnen worden voorkomen. Als de pilot werkt en leert wat we verwachten wordt het een nieuwe loot in de Beweging naar de Voorkant die goed kan worden aangehaakt aan de klantreis Wmo.
- ◇ **Agogisch vakmanschap en gedragsverandering** – De werkwijze die WIJ toepast is het resultaat van een zoektocht door de jaren heen en combineert agogiek met presentie, reablement en klantsturing. De klant staat zelf aan het stuur, onderzoekt zelf zijn vraag, focust primair op zijn talenten en die van zijn omgeving, doet zelf een beroep op hulpbronnen als dat nodig is, en deelt zelf de informatie die deze hulpbronnen nodig hebben. Voor alles is de klant de kiezende en handelende persoon die sturing geeft aan zijn eigen leven. De werkwijze blijkt nauw verwant aan de in de Verenigde Staten ontwikkelde Strengths-based approach¹¹.

In 2022 is hieraan een vervolg gegeven met een action learning project 'Gedragsveranderaar'. In zes dagen en tussenliggende werksessies zijn nieuwe wegen verkend in gedragsverandering met het stuur in handen van de mensen van wie verandering wordt verwacht. De medewerkers waren enthousiast over de inhoud en hebben veel bijgeleerd over triggers van gedrag en met name gewenst gedrag, en over werkwijzen in situaties die gewenst gedrag juist afremmen. Al werkende wordt nu het geleerde geborgd in de primaire werkprocessen. Het action learning project werd georganiseerd in samenwerking met de Behavior Change Academy.

- ◇ **Reablement / Huishoudelijke verzorging** – De Wmo-vragen die in de klantreis worden opgepakt betreffen vooralsnog aanvragen voor begeleiding en dagbesteding. In 2022 is een pilot uitgevoerd waarin ook huishoudelijke verzorging is onderzocht. De aanleiding was het 'abonnementstarief' dat een enorme aanzuigende werking heeft vanwege de goedkope huishoudelijke hulp die mensen denken te krijgen.

Daarnaast wilde WIJ al langer meer varianten huishoudelijke ondersteuning dan alleen een schoon huis. Veel mensen willen wel ondersteuning bij het huishouden maar liefst aanvullend op wat ze zelf nog wel kunnen. Ergo- en fysiotherapeuten kunnen helpen om die eigen kunde te verbeteren.

De praktijk bleek weerbarstiger dan de theorie. Grosso modo konden de aanvragers van huishoudelijke hulp worden verdeeld in drie groepen: mensen met veel problematiek waar in tijd en ook mentaal geen ruimte was voor zo'n aanpak, mensen die niets te maken wilden hebben met ergo en fysio en gewoon goedkoop huishoudelijke hulp wilden, en mensen die huishoudelijke hulp nodig hadden en al lang bij de ergo en fysio waren geweest.

¹⁰ Zie privacy.zorgvoorelkaarbreda.net.

¹¹ Zie [Erkende interventie: Strengths Model](#).

Even goed leverde de pilot een heldere conclusie op die inmiddels beleid is: aanvragen voor huishoudelijke hulp worden pas in behandeling genomen nadat de aanvragers voor wie dit relevant is eerst de mogelijkheden van ergo en fysio benutte. Helpend is ook dat er op de arbeidsmarkt onvoldoende huishoudelijke hulpen beschikbaar zijn en daarom aanvragers met de hoogste nood voor gaan.

- ◇ **Huh?! Democratie?** – Het concept “de klant als reiziger” komt mede voort uit de inzichten die Breda Eenvoudig opleverde. Breda Eenvoudig is een in 2018 op initiatief van WIJ opgericht netwerk dat zich ten doel stelt de dienstverlening van maatschappelijke organisaties, gemeente, uitvoeringsinstellingen zo eenvoudig te maken dat iedereen er gebruik van kan maken. Ook mensen die laaggeletterd zijn, niet goed zijn in leren of hoogbejaard zijn. Het resultaat zal zijn dat deze mensen met meer plezier hun eigen talenten benutten, minder afhankelijk worden van hulp die niet nodig hoeft te zijn, en daarmee zelfstandiger in het leven staan.

Na vier jaar stimuleren werd zichtbaar dat maatschappelijke organisaties en ook de gemeente zelf werk maakten van duidelijk en eenvoudig communiceren. Positief is ook de komst van het Informatieloket Digitale Overheid (IDO) dat in Breda goed op stoom komt en volop samenwerkt met Zorg voor elkaar Breda.

Dat er even goed nog veel te doen is leerde de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen in 2022 waar de politieke partijen hun promotie startten met voor laaggeletterden onleesbare pamfletten en programma’s. Een spoedbijeenkomst waarin gemeenteraadsleden van alle politieke partijen live passages uit hun propaganda kregen voorgelezen door een ervaringsdeskundige bracht een schok teweeg. Binnen enkele dagen verschenen alsnog goed leesbare flyers, infographics en programma’s. De volgende stap, realiseren van 10 punten om te komen tot een door en door inclusieve lokale politiek, was een brug te ver¹². Vervolgacties waren lastig te plannen omdat de spoeling aan ervaringsdeskundigen laag is en de ervaringsdeskundigen zo gewend zijn aan zaken die niet vanzelfsprekend zijn dat ze deze niet eens opmerken. Een vervolg is zeker nodig maar onduidelijk is hoe.

De campagne Breda Eenvoudig viel in 2022 stil. De organisaties die de financiering trokken wilden dit na vier jaar niet meer continueren en de gemeente Breda evenmin. Tegelijk is het beoogde resultaat, een Breda dat door en door ‘Eftelingproof’ is, bij lange na niet gerealiseerd. Aan de communicatie wordt goed gewerkt, aan vereenvoudiging van achterliggende processen amper terwijl daar de echte winst ligt. Processen die zo eenvoudig zijn dat geen aanvullende communicatie nodig is, net zo min als bij de Efteling mensen folders nodig hebben om te weten hoe alles werkt.

Het liefst zouden we zien dat alle aangesloten organisaties al hun contacten met laaggeletterden systematisch evalueren om tot verbeteringen te komen, maar zo ver is het niet en lijkt het ook niet te komen. De reden is dat de meeste organisaties vernieuwingen zoals deze onderbrengen in aparte projecten, buiten de feitelijke productie, waardoor er in die productie, daar waar het nodig is, weinig verandert¹³.

Navrant is het gegeven dat vorig jaar bleek dat 15 procent van de 15 jarigen in Nederland laaggeletterd is. In aandachtswijken zoals Noordoost, Zuidwest, Muizenberg, Kesteren en Fellenoord ligt dit op meer dan 20, misschien wel 25 procent. Iets wat we met zijn allen de afgelopen 15 jaar onder onze ogen hebben laten gebeuren.

- ◇ **Van thematafels naar waardenetwerken** – In 2011 introduceerde WIJ de term waardenetwerk. Onderzoek naar en een essay over innovatie in het sociaal domein hadden geleerd dat er nauwelijks innovatie was en grote maatschappelijke problemen al decennia lang niet serieus werden opgepakt. Dat kan ook niet omdat geen enkele organisatie groot genoeg is om zo’n probleem alleen op te pakken. Ook in Breda verrichtten maatschappelijke instellingen mooi werk maar ook daar ieder voor zich en binnen de eigen bedrijfslogica. Terwijl ze in hun statuten prachtige idealen

¹² Zie bit.ly/HuhDemocratie-Lijstvan10.

¹³ Zie organisatierot.begintbijjou.nl.

hadden staan. Wat is er logischer, was de gedachte, dan die idealen voorop te stellen en samen, systematisch en lerend, aan de slag te gaan om die idealen wel waar te maken. Waarbij samen staat voor ieder die bij wil dragen, de mensen in de stad voorop. Vandaar de verbinding van de termen waarde en netwerk.

Afbeelding 4 - Grote problemen oplossen of verzachten¹⁴

De thematafels hadden deze waardenetwerken moeten worden maar werden het niet omdat in alle geharrewar over subsidies (waar het nooit over had moeten gaan) de oorspronkelijke bedoeling verloren ging. Dat dit geharrewar ontstond was geen kwade opzet maar had alles te maken met de nieuwigheid van waardenetwerken. Enerzijds uitlijnen van activiteiten richting een beoogde waarde (en dus ook schrappen van activiteiten), anderzijds transformeren naar netwerkbesturing zonder daar noemenswaardige ervaring mee te hebben (behalve thuis waar het de normaalste zaak van de wereld is).

In de loop van 2022 werd de draad opnieuw opgepakt, vanuit het veld en enkele ambtenaren, en vanuit een commissie uit de gemeenteraad die op zoek was naar nieuwe perspectieven voor de thematafels. Met de inbreng vanuit de raad, het veld, en het stadskantoor kwam een nieuw beleidskader waarin de wens van WIJ naar systematisch problemen oplossen gehoor vond. De waarde als richting, oorzaken inventariseren waarom die waarde niet vanzelf tot stand komt, bepalen wat er nodig is om de waarde wel te realiseren, vaststellen wie dat het beste kunnen doen. En vervolgens in de vorm van action learning leren, bijsturen, en blijven reflecteren op de beredeneerde causaliteit tussen beoogde waarde en activiteiten.

In het tweede kwartaal van 2023 wordt het nieuwe beleidskader in uitvoering genomen. Het zal de nodige jaren vragen voor dit ten volle is doorleefd, met het risico van terugvallen in door organisatiebelang gedreven (thematafel-)gedrag.

- ◇ **Verbeter Breda** – Bovengenoemde laaggeletterdheid onder 15 jarigen is tegelijk een loepzuivere indicator voor de tweedeling in de toekomst. Breda wil deze tweedeling terugdringen, net als een tiental andere gemeentes. In Breda gebeurt dat in het programma Verbeter Breda. De weg die is gekozen om daar te komen volgt een bekende route: veel overleg, een extern bureau bij de start, niet het eigenaarschap leggen bij de mensen om wie het gaat, activiteiten organiseren in de vorm van projecten buiten het primair proces, en kiezen voor programmabesturing over een complex veld dat zich daar slecht voor leent.

Liever hadden WIJ en andere organisaties in Zorg voor elkaar Breda aansluiting gezien bij wat er al is en wat al werkt. Zoals samen systematisch zoeken naar

¹⁴ Bron: waarde.begintbijjou.nl (WIJ, 2011).

oorzaken van de tweedeling en die ook samen systematisch oplossen, met voorop de instanties die deze oorzaken kunnen beïnvloeden. Zie afbeelding 5. De meeste partners in het Bredase maatschappelijk middenveld staan ver bij de oorzaken van de tweedeling vandaan en zijn bijna allen van de afdeling 'reparatie': degenen die er nog wat van proberen te maken als het al kapot is. De echte spelers die invloed hebben op de oorzaken zitten veel eerder in het proces en in andere domeinen – wonen, onderwijs, werk, veiligheid e.a. – maar in Verbeter Breda zijn ze maar beperkt te vinden. Als in die sectoren niets gebeurt is de kans klein dat Breda over 20 jaar minder tweedeling kent.

WIJ heeft het initiatief genomen om IMW, MEE en drie programmamanagers van Verbeter Breda bij elkaar te brengen en samen het gesprek aan te gaan over de te kiezen accenten en werkwijze. De gesprekken waren open, leerzaam en vruchtbaar maar tot grote wijzigingen in het werkplan, Pact 3, leidde dit niet. Daarvoor was het te laat, als het al anders had gekund omdat de gemeente ook is gehouden aan voorwaarden van het rijk.

Samen met IMW en MEE heeft WIJ een reactie uitgebracht op Pact 3 die leidraad zal blijven voor de gezamenlijke inzet in Verbeter Breda. De vier belangrijkste punten van kritiek: de mensen om wie het gaat zijn niet in de lead (wat innovatief was geweest na 150 jaar interventies in de behandelstand), vergeten om Breda eenvoudig te maken waarmee de kloof wordt bestendigd, geen oog voor kansen en risico's van nieuwe technologie zoals robots, AI, metaverse en deepfakes, en een programmabesturing die geen recht doet aan de complexiteit van het vraagstuk en de daarin op elkaar inwerkende processen met onvoorspelbare uitkomsten.

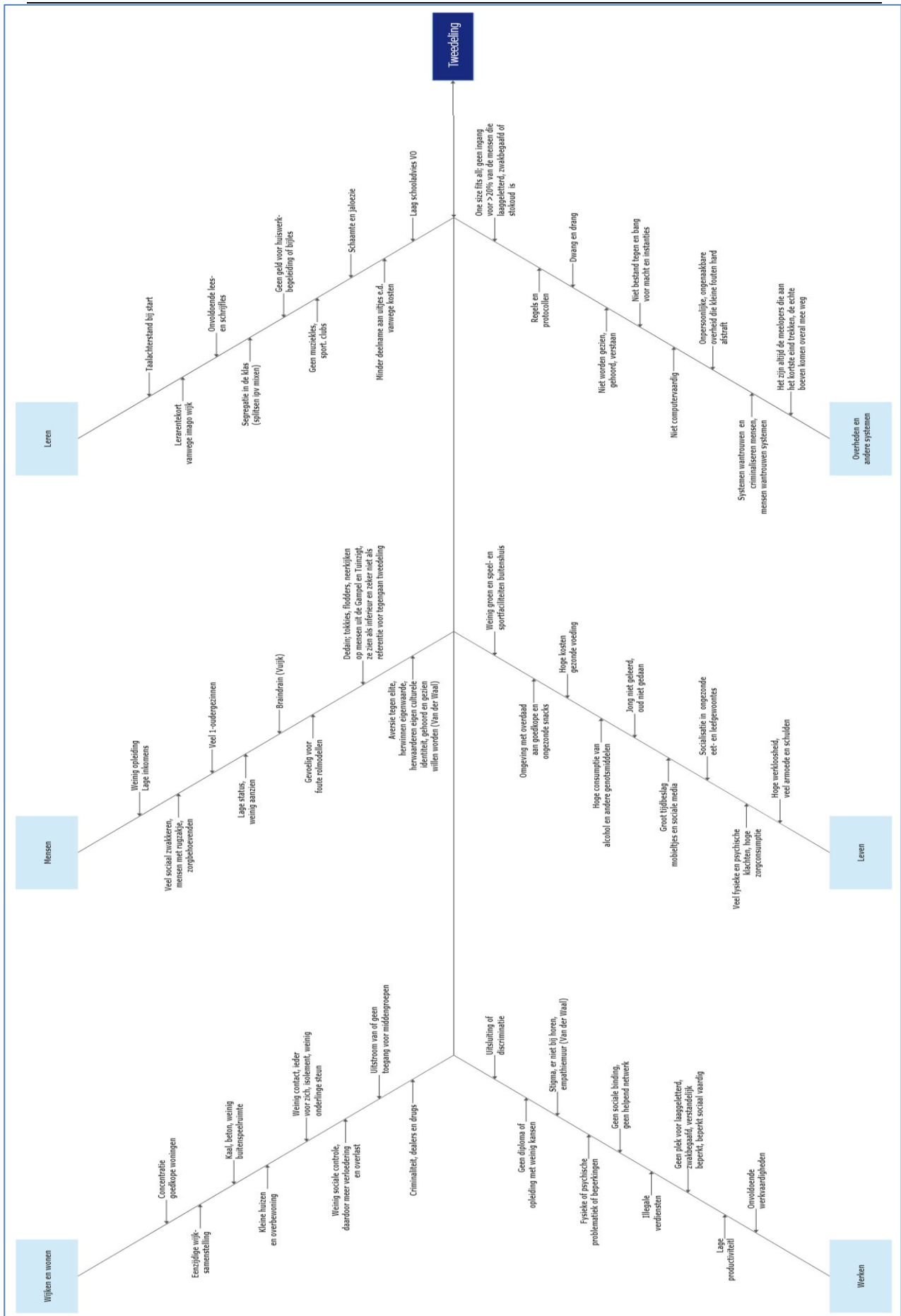
Behalve aan deze activiteiten hebben enkele medewerkers van WIJ veel bijgedragen aan de doorontwikkeling van de Ontwikkeltafel Statushouders en de netwerken Breda Beweegt en Zorg voor elkaar Breda. Daarnaast heeft WIJ bijgedragen aan het nieuwe beleidskader Breda Samen Doorpakken. Zo konden aan de hand van data van WIJ over veel voorkomende combinaties van vragen klantentypologieën worden geïdentificeerd en daarmee beoogde waarden. Ook zijn door WIJ ontwikkelde werkvormen overgenomen in het nieuwe beleidskader Breda Samen Doorpakken. Denk aan het concept waardenetwerken als zodanig, de werkwijze voor het uitlijnen van waarde naar activiteiten, en het Breda's Toetsingskader. Voor de thematafel Zorg voor elkaar Breda schreef WIJ het uitvoeringsplan 2023 en het uitvoeringsplan klantreis 2023¹⁵.

4 Overige relevante informatie

Het aantal medewerkers is gestegen vanwege de invoering van de nieuwe klantreis Wmo in de hele stad. Dit vertaalt zich in een hoge aantal klanten, vooral vanaf 2023 omdat de meeste nieuwe medewerkers pas eind 2022 in dienst zijn gekomen.

	2022	2021	2020
Betaalde medewerkers, fte	27,58	25,67	26,09
Betaalde medewerkers, personen	45	40	41
Freelance docenten	12	21	15
Vrijwilligers	483	530	543
Re-integratievrijwilligers	18	20	24
Social return vrijwilligers	€ 79.800	€ 110.000	€ 155.925
Stagiaires	11	11	14
Ziekteverzuim (onder betaalde medewerkers)	7,75%	1,40%	3,03%
Meldingen huiselijk geweld conform meldcode	0	0	7

¹⁵ Zie uitvoeringsplan.zorgvooreelkaarbreda.net en klantreis.zorgvooreelkaarbreda.net/plan.

Afbeelding 5 - Tweedeling en de oorzaken (niet uitputtend)

Het totaal aantal vrijwilligers bedroeg 483, 47 minder dan in 2021. De terugloop komt geheel voor rekening van Praktische Hulp, in het bijzonder bij ondersteuning van mensen bij de thuisadministratie, belastingaangifte en klusjes in en om het huis. Bij de eerste twee is sprake van dalende vraag, deels door meer te vragen van de mensen zelf. Bij klusjes is dit minder het geval en is de vraag gestegen maar het aantal vrijwilligers gedaald. Minder vrijwilligers verzetten meer werk. Hetzelfde geldt voor Automaatje waar de vraag fors is gegroeid maar het aantal vrijwilligers gelijk is gebleven.

De verwachting is dat het aantal vrijwilligers geleidelijk daalt omdat we meer een beroep doen op de eigen talenten van klanten en mensen in hun omgeving en omdat steeds meer wordt samengewerkt met mensen die wel een bijdrage leveren maar geen 'vrijwilliger' worden genoemd. De grens tussen vrijwilliger en gewone mens die bijdraagt vervaagt. In elke wijklocatie zijn tientallen mensen actief die zichzelf geen vrijwilliger noemen. Ook maatschappelijk werkers doen in toenemende mate een beroep op mensen in de omgeving van klanten – burens, vrienden, familieleden – zonder dat dit vrijwilligers worden. In totaal belooft het aantal 'gewone' mensen met wie regelmatig wordt samengewerkt meer dan 2.000 personen.

Het ziekteverzuim steeg van een gemiddelde van minder dan 2 procent in de vijf voorafgaande jaren naar 7,75 procent in 2022. De redenen zijn veel Corona-zieken in de eerste helft van het jaar en ernstige ziekte van een collega gedurende het hele jaar.

De social return vrijwilligers, mogelijk als gevolg van het lagere aantal vrijwilligers, maar zeker ook omdat veel activiteiten in de wijken door klanten, wijkbewoners en vrijwilligers worden georganiseerd. Ze vragen elkaar niet of ze een uitkering hebben of social return vrijwilliger zijn en in de relaties die professionals met ze hebben voelt dit niet goed. De mensen zijn niet van WIJ maar van zichzelf. Het is daarom niet altijd bekend of er sprake is van social return.

In 2022 heeft WIJ werk geboden aan 11 stagiaires en aan 18 vrijwilligers die waren aangemeld vanuit reorganisatiebureaus, Ateagroep e.d. Deze vrijwilligers zijn vooral ingezet in de wijkaccommodaties, in de redactie van websites en Bode, bij de praktische dienstverlening aan huis, en op het kantoor in De Prins.

In situaties waarin sprake is van huiselijk geweld is er altijd contact met anderen zoals Veilig Thuis, huisarts, wijkverpleegkundige, dementieconsulent, politie e.d. Tot officiële meldingen heeft dit in 2022 niet geleid. Ook bij huiselijk geweld is het uitgangspunt dat de klant zelf eigenaar is van zijn vraag, proces en oplossing.

Net als in voorgaande jaren heeft WIJ in 2022 in kantoor De Prins huisvesting geboden aan Breda Gelijk en aan de vrijwilligersorganisaties Stichting Steungezin, Humanitas Breda en Over Rood en in locatie het Rondeel aan Stichting Tientjes. Breda Gelijk betaalt hiervoor een beperkte vergoeding, de andere organisaties maken om niet gebruik van gebouw en faciliteiten. De waarde van dit gebruik belooft ongeveer 16.600 euro per jaar.

In de accommodaties in de wijken faciliteert WIJ net als andere organisaties aanlandplekken die open staan voor gebruik door vrijwilligers en professionals als ze in de buurt zijn. Voor de betaalde medewerker van Ontmoetingscentrum De Sleutel fungeerde WIJ als werkgever.

In de uitvoering werken professionals en vrijwilligers geregeld samen met organisaties zoals Vincentius, Emmaus en Voedselbank. Behalve op vrijwilligers van WIJ wordt ook een beroep gedaan op vrijwilligers van Humanitas, Buurtkracht IJpelaar, Zonnebloem, vrijwillige hulpdiensten, IMW en StiB. Financiële ondersteuning voor klanten wordt vooral gevonden bij HIBO, Jeugdsportfonds, Stichting Leergeld en soms Stichting Steungezin. In de meeste gevallen zijn de relaties wederkerig en doen dezelfde organisaties geregeld een beroep op vrijwilligers en professionals van WIJ.

5 Vooruitblik

We verwachten in de komende jaren een verder stijgende vraag van oudere senioren, mensen die door allerlei persoonlijke omstandigheden hun leven niet of niet meer geregeld krijgen, en mensen met probleemgedrag die overlast veroorzaken. De groei wordt veroorzaakt door enerzijds de groei van het aantal ouderen en met name de oudsten onder hen, anderzijds extramuralisering en ambulantisering wat betekent dat ouderen en mensen met psychiatrische klachten minder in intramurale voorzieningen zullen wonen. Voor veel van deze mensen, in het bijzonder de mensen die laaggeletterd of laag geschoold zijn, is de moderne samenleving te ingewikkeld.

De vraag neemt niet alleen toe maar wordt ook gecompliceerder. Mensen hebben steeds meer vragen tegelijkertijd. Vaak zijn dit mensen die niet beschikken over een afdoend sociaal netwerk waar ze hulp of zorg uit kunnen putten. Ze staan er alleen voor.

Tegenover deze toenemende vraag staat een aanbod dat hiermee geen gelijke tred houdt. Periodes van zorgnood zoals in de zomer van 2022 zullen steeds vaker voorkomen. Het betekent domweg dat er geen zorg beschikbaar is, ook al resulteert dat voor een deel van de mensen in mensonterende situaties.

In het werk van alledag blijkt de toenemende vraag en complexiteit ook uit het gegeven dat de vragen steeds minder van de mensen zelf komen en steeds meer van intermediairs. Denk aan gewone mensen die zich zorgen maken over burens of familieleden of er last van hebben. Idem dito huisartsen, wijkverpleegkundigen, woonconsulenten e.d. die met steeds meer complexiteit te maken krijgen waar ze geen goed antwoord op hebben.

Vaak gaat het om ernstig hulpbehoevende of verwarde mensen waar niemand naar om kijkt. Ze wonen wel zelfstandig maar zijn er zonder ondersteuning niet toe in staat. De meesten hebben weinig betekenisvolle contacten. Voor mensen met psychiatrische problematiek geldt dat in nog sterkere mate.

De druk op het voorliggend veld neemt sterk toe. In het bijzonder zal de vraag zijn om ondanks de krapte in hulp- en zorgcapaciteit toch met geschikte oplossingen te komen. De nieuwe klantreis Wmo heeft net als de Beweging naar de Voorkant laten zien dat investering in het voorliggend veld zowel klanten als financiers voordeel brengt.

Bovendien sterkt de nieuwe klantreis ons in het vertrouwen in ons eigen agogisch vakmanschap en de maatschappelijke waarde ervan. Als de vraag toeneemt en het antwoord niet meegroeit zal dat antwoord steeds meer van de mensen zelf moeten komen. Het eigenaarschap schuift op van instellingen en overheid naar de mensen en naar de samenleving. Deze verschuiving resulteert in een herwaardering van agogisch werk: mensen helpen op eigen benen te staan. In 2022 heeft WIJ hier opnieuw mooie resultaten mee geboekt.

Van verdeeld naar gedeeld besturen

Naarmate de besturing steeds meer wordt gedeeld met de mensen zelf en met de mensen in hun sociale omgeving zullen nieuwe vormen van besturing en verantwoording nodig blijken, in netwerken en netwerkjes, dichtbij en met die mensen, zonder gegeven posities. Financiers die tot dusver opdrachtgevers waren maken steeds meer deel uit van die netwerken en netwerkjes, als financier maar ook en steeds meer als coproductent. Co-creatie en verantwoording worden zo een collectieve oefening. Waar in netwerken is dat wat de deelnemers in die netwerken samen als waar zien.

Even goed zal er wel degelijk een instantie zijn aan wie wordt verantwoord. In toenemende mate zal dit – consistent met het verleggen van het eigenaarschap - de gewone Bredanaar of gemeenschap zijn. In de sociale sector wordt dit doorgaans horizontale verantwoording genoemd maar het zou wel eens de nieuwe verticale verantwoording kunnen blijken, zeker nu gewone mensen steeds meer zeggenschap krijgen, ook over de verdeling van collectieve middelen.

Formeel blijft de verantwoording een zaak van bestuurders en toezichthouders van afzonderlijke organisaties omdat er voor netwerken geen rechtsvorm is. Het is aan elke organisatie afzonderlijk om de eigen bijdrage aan de verschillende netwerken aan te tonen en te verantwoorden.

WIJ volgt deze ontwikkeling proactief. Niet voor niets hebben we besloten een organisatie te worden die zich uitsluitend laat leiden door de goede doelen, vervat in de missie, en daarvoor samenwerking zoekt met iedereen die hieraan bij wil dragen, om te beginnen de gewone Bredanaars. Terug naar de toekomst, van organisatie naar gemeenschap, van WIJ naar wij. In de afgelopen jaren is gebleken dat dit een perspectiefrijke en begaanbare weg is. Stap voor stap zal in 2023 en volgende jaren op deze weg worden voortgegaan.

John Beckers,
directeurbestuurder

4. Jaarrekening

	31-12-22	31-12-21
	€	€
PASSIVA		
Eigen vermogen		
Vrij vermogen	338.980	338.980
Egalisatiereserve uit gesubsidieerde activiteiten:		
Gemeente Breda	179.786	135.581
Bestemmingsreserves	0	7.750
	518.766	482.311
Kortlopende schulden		
Crediteuren	42.466	34.377
Loonheffing en premies werknemersverzekeringen	144.717	78.938
Terugbetaling uit hoofde van subsidie	0	47.759
Overlopende passiva	198.190	174.278
	385.373	335.353
	904.140	817.664

BALANS WIJ PER 31 DECEMBER 2022
Na resultaatbestemming

	<u>31-12-22</u>	<u>31-12-21</u>
	€	€
ACTIVA		
Materiële vaste activa		
Inventaris en overig	128.698	117.367
Financiële vaste activa		
Waarborgsommen	26.150	26.150
Vlottende activa		
Voorraad	5.036	4.564
Vorderingen		
Debiteuren	48.109	28.962
Vorderingen uit hoofde van subsidies	120.666	214.459
Overlopende activa	5.874	12.199
	174.648	255.619
Liquide middelen	569.608	413.965
	904.140	817.664

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2022

	Resultaat 2022	Begroting 2022	Resultaat 2021
	€	€	€
Baten			
Subsidies	2.353.826	2.334.385	2.167.799
Eigen bijdragen	315.573	308.760	181.932
Overige baten	135.186	50.073	100.182
	2.804.585	2.693.218	2.449.914
Lasten			
Personeelskosten	1.761.648	1.908.268	1.722.284
Overige bedrijfskosten	961.075	723.930	679.816
Afschrijvingskosten	38.543	48.265	36.861
	2.761.267	2.680.463	2.438.960
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	28	0	0
Financiële lasten	-6.891	-7.050	-4.924
	-6.863	-7.050	-4.923
Totaal resultaat	36.455	5.705	6.030
Bestemming resultaat			
Bestemmingsreserve hoofdkantoor	0	0	-30.000
Bestemmingsreserve Kwartiermaker	0	0	-17.500
Bestemmingsreserve kwartiermaker	-7.750	-7.750	7.750
Bestemmingsreserve Klantreis	0	0	-17.711
Vrij vermogen	0	0	36.410
Egalisatiereserve gemeente Breda	44.205	13.455	27.081
	36.455	5.705	6.030

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE JAARREKENING

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving 640 'organisaties zonder winststreven'.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Activiteiten WIJ

WIJ stelt zich ten doel mensen die vanwege achteruitgang in hun geestelijke of lichamelijke conditie belemmerd worden in hun zelfstandigheid en/of sociale participatie adequaat te ondersteunen met inachtneming van de eigen kracht van de persoon en diens omgeving. WIJ realiseert de ondersteuning zoveel mogelijk door een beroep te doen op het eigen sociaal netwerk van de persoon in kwestie en op vrijwilligers.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen van de gebouwen geschiedt op basis van de lineaire afschrijvingen. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Financiële vaste activa

De waarborgsommen worden opgenomen tegen nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

Voorraad

De voorraden handelsartikelen zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken worden opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder de kortlopende schulden.

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden.

Eigen vermogen

Er zijn geen statutaire bepalingen opgenomen met betrekking tot het vormen van (bestemmings)reserves. Niet volledig bestede (delen van) subsidies worden via de resultaatbestemming toegevoegd aan de bestemmingsreserves.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde (indien deze lager is dan de verkrijgings-/vervaardigingsprijs) en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, welke gelijk kan zijn aan de nominale waarde.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Opbrengsten voortvloeiend uit de verkoop van goederen worden verantwoord op het moment dat alle belangrijke rechten op economische voordelen alsmede alle belangrijke risico's zijn overgegaan op de koper. De kostprijs van deze goederen wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht, gebaseerd op de tot dat moment in het kader van de dienstverlening gemaakte kosten in verhouding tot de geschatte kosten van de totaal te verrichten dienstverlening. De kostprijs van deze diensten wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Baten

De subsidies of daarmee gelijk te stellen middelen zijn berekend aan de hand van de voorschriften voor de subsidiering. De subsidies betreffen de structurele subsidie, eenmalige activiteitensubsidies en projectsubsidies. Voor het subsidieoverzicht wordt verwezen naar bijlage 2 van deze jaarstukken. Ten behoeve van de incidentele activiteitensubsidies is een overzicht van het resultaat opgenomen in bijlage 3.

Als er sprake is van een expliciete terugbetalingsverplichting, wordt het niet bestede deel van de subsidie verantwoord onder terugbetalingsverplichting.

Bijzondere baten en lasten

Bijzondere posten zijn baten en lasten die met het oog op de analyse en de vergelijkbaarheid van de resultaten afzonderlijk in de staat van baten en lasten worden opgenomen.

Lonen, salarissen en sociale lasten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers. Van toerekenbaarheid is sprake als de daadwerkelijke werkzaamheden in het verslagjaar hebben plaatsgevonden door de werknemers van Stichting WIJ.

Pensioenregeling personeel

De voor het personeel geldende pensioenregeling wordt gefinancierd door afdrachten aan de pensioenuitvoerder, te weten PFZW. De verschuldigde premie wordt als last in de staat van baten en lasten verantwoord. Als de reeds betaalde premiebedragen de verschuldigde premie overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door de fondsen of van verrekening met de in de toekomst verschuldigde premies.

Overige bedrijfslasten

De overige bedrijfslasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa

Voor de verschillende soorten materiële vaste activa worden de volgende afschrijvingstermijnen gehanteerd:

Gebouwen: 30 jaar

Auto's: 7 jaar

Inventaris (niet elektrisch): 10 jaar

Inventaris (elektrisch): 5 jaar

Kantoormeubilair: 10 jaar

Automatisering: 3 jaar

Overige: tussen de 5 en 15 jaar

Het verloop van de materiële vaste activa gedurende het boekjaar is als volgt:

	Gebouwen	Inventaris	Overig	Totaal
	€	€	€	€
<u>Stand 01-01-2022</u>				
Aanschafwaarde	237.420	876.071	24.598	1.138.089
Cumulatieve afschrijvingen	-237.420	-765.376	-17.927	-1.020.722
Boekwaarde	0	110.696	6.671	117.367
<u>Mutaties boekjaar</u>				
Investerings	0	49.874	0	49.874
Desinvesteringen	0	-110.314	0	-110.314
Afschrijving desinvesteringen	0	110.314	0	110.314
Afschrijvingen	0	-37.259	-1.285	-38.543
<i>Subtotaal</i>	0	12.615	-1.285	11.331
<u>Stand 31-12-2022</u>				
Aanschafwaarde	237.420	815.632	24.598	1.077.650
Cumulatieve afschrijvingen	-237.420	-692.320	-19.211	-948.952
Boekwaarde	0	123.311	5.387	128.698

	31-12-22	31-12-21
	€	€
Financiële vaste activa		
Waarborgsom hoofdkantoor	26.150	26.150
Vorderingen *		
Voorraad	5.036	4.564
Debiteuren	48.109	28.962
Vorderingen uit hoofde van subsidie		
Gemeente Breda inzake subsidie	105.060	103.000
Gemeente Breda inzake prijsdifferentiatie maaltijden	531	705
Gemeente Breda inzake Bredapas	885	1.746
Gemeente Breda overige subsidies	12.339	7.423
Gemeente Breda vordering voorgaand jaar	1.850	101.584
	<u>120.666</u>	<u>214.459</u>

De subsidie 2022 is voor 95% ontvangen. De overige 5% ad € 117.399 zal worden betaald als de vaststelling door Gemeente Breda daartoe aanleiding geeft. Daarnaast is de vordering subsidies 2021 ad € 1.850 nog niet ontvangen.

Overlopende activa

Personeelskosten	75	0
Nog te ontvangen bijdragen	5.771	1.257
Rentebaten	28	0
Vooruitbetaalde kosten	0	10.941
	<u>5.874</u>	<u>12.199</u>

* De looptijd van de vorderingen is korter dan één jaar.

Liquide middelen

Kassen	2.510	5.008
Gelden onderweg	18.691	11.209
ING Zakelijk	220.005	276.452
ABN AMRO	328.401	121.296
	<u>569.608</u>	<u>413.965</u>

De gelden zijn dagelijks opvraagbaar.

PASSIVA

EIGEN VERMOGEN

Vrij vermogen

De mutaties in het vrij vermogen hebben betrekking op niet-subsidiabele activiteiten van de stichting en donaties van derden.

Het verloop van het vrij vermogen in het boekjaar is als volgt weer te geven:

	Boekwaarde 1-1-2022	Mutaties 2022	Boekwaarde 31-12-2022
	€	€	€
Vrij eigen vermogen	338.980	0	338.980
	<u>338.980</u>	<u>0</u>	<u>338.980</u>

Egalisatiereserve uit gesubsidieerde activiteiten

Op grond van het bepaalde in artikel 8.2 van de Algemene Subsidieverordening Breda 2011 mag voor de exploitatieoverschotten van door de gemeente Breda gesubsidieerde activiteiten een egalisatiereserve worden gevormd.

Aan deze egalisatiereserve is een maximum verbonden van 10 % van de laatst ontvangen subsidie. In 2022 bedraagt het maximum € 213.894

De reserve dient binnen 3 jaar te worden aangewend voor het opvangen van eventuele exploitatietekorten.

Het verloop van de egalisatiereserve uit gesubsidieerde activiteiten is als volgt weer te geven:

	Stand per 1-1-2022	Mutaties 2022	Stand per 31-12-2022
	€	€	€
Gemeente Breda	135.581	44.205	179.786
	<u>135.581</u>	<u>44.205</u>	<u>179.786</u>

Bestemmingsreserve Kwartiermaker Organisatiekracht

Gemeente Breda heeft gelden beschikbaar gesteld voor de aanstelling van een kwartiermaker "Organisatiekracht en ontmoeten Muizenberg-Kesteren" van 1 augustus 2021 tot en met 30 april 2022. Eind 2021 is een nieuwe reserve gevormd voor de periode in 2022. De reserve is volledig afgewikkeld in 2022.

	€
Stand per 1 januari 2022	7.750
Onttrekking 2022	-7.750
Stand per 31 december 2022	<u>0</u>

KORTLOPENDE SCHULDEN

	31-12-22	31-12-21
	€	€
Crediteuren	42.466	34.377
Loonheffing, premies werknemersverzekeringen en pensioen		
Loonheffing	93.235	77.436
Pensioenpremies	51.482	1.502
	<u>144.717</u>	<u>78.938</u>
Verplichting uit hoofde van subsidie		
Terugbetaling Klantreis	0	47.759
Overlopende passiva		
Nog te betalen vakantie-uren	108.220	83.315
Nog te betalen Loopbaanbudget *	52.348	45.233
Personeelskosten	210	425
Organisatiekosten	32.728	23.848
Specifieke kosten	4.684	21.458
	<u>198.190</u>	<u>174.278</u>

*Het Loopbaanbudget, voor zover dit niet wordt aangewend, vervalt na 5 jaar.

De looptijd van de overige kortlopende schulden is korter dan een jaar.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Omschrijving	Einddatum	Totaalbedrag	Bedrag 2023	Bedrag jaar 2024 t/m 2025	Bedrag jaar > 2025
Huurverplichting VAC	31-1-2025	228.729	109.790	118.939	0
Huurvordering Breda Gelijk	31-5-2025	12.929	5.350	7.579	0

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022

Onder de financiële toelichting volgt de toelichting op het verschil tussen resultaat en begroting.

	Resultaat 2022	Begroting 2022	Resultaat 2021
	€	€	€
BATEN			
Subsidies			
Subsidie Thematafel ZVEB	2.101.200	2.101.200	2.060.000
Breda Beweegt	37.740	37.740	37.000
Overige vordering gemeente Breda Bredapas	5.847	6.600	7.091
<i>Incidentele subsidies:</i>			
<i>Subsidie Gemeente Breda Klantreis</i>	209.039	188.845	63.708
	2.353.826	2.334.385	2.167.799
Eigen bijdragen			
Bijdragen koffie, thee, drank	140.453	123.490	76.068
Bijdragen wijkrestaurants	46.846	43.000	44.161
Overige inkomsten wijk activiteiten	20.146	21.070	13.632
<i>Subtotaal inkomsten uit wijk activiteiten</i>	<i>207.445</i>	<i>187.560</i>	<i>133.862</i>
Bijdragen Fit for Life	104.825	119.000	44.149
Bijdragen vervoer	3.303	2.200	3.922
	315.573	308.760	181.932
Overige baten			
Huuropbrengsten	17.723	35.817	16.552
Bijdragen van derden *	113.645	11.456	68.218
Diverse opbrengsten	3.819	2.800	15.413
	135.186	50.073	100.182

* De bijdragen van derden bestaan uit bijdragen van de netwerkpartners voor activiteiten vanuit Zorg voor elkaar Breda en uit een bijdrage voor Kwartiermaker "Organisatiekracht".

	Resultaat 2022	Begroting 2022	Resultaat 2021
	€	€	€
LASTEN			
<u>Lonen en salarissen</u>			
Bruto loon	1.238.379	1.232.873	1.175.560
Vergoedingen	18.252	14.850	21.390
Bijdrage ZVW	4.681	5.412	4.472
IKB PG	212.219	211.288	202.067
IKB NPG	11.443	13.012	11.746
Vakantie-uren	24.906	0	2.127
Loopbaanbudget reservering *	14.485	28.249	7.359
	1.524.365	1.505.684	1.424.720
<u>Sociale lasten</u>			
Premies werkgeversverzekeringen	239.109	232.689	215.327
Verzekering ziekteverzuimrisico	26.594	28.979	24.876
	265.702	261.668	240.203
<u>Pensioen lasten</u>			
Pensioenpremies	140.800	141.718	129.731
Subtotaal salariskosten	1.930.867	1.909.070	1.794.654
<u>Af: doorberekende salariskosten</u>			
Overige doorberekende salariskosten	197.084	36.126	97.290
Ontvangen ziekengeld	57.041	3.038	13.723
	254.125	39.164	111.014
<u>Overige personeelskosten</u>			
Onkostenvergoedingen	3.024	3.250	386
Attenties personeel	3.795	3.500	5.977
Deskundigheidsbevordering	37.911	6.223	7.702
Kosten Arbo	4.847	3.000	1.652
Arbo-aanpassingen/ RI	100	1.000	0
Administratiekosten	6.195	7.000	6.652
Inleen personeel	27.652	13.390	14.512
Overige kosten	1.381	1.000	1.762
	84.905	38.363	38.643
Totaal personeelskosten	1.761.648	1.908.268	1.722.284

Het personeelsbestand bestaat per 31 december 2022 uit 27,4 Fte.

* Per 1 juli 2015 bouwen werknemers volgens CAO Sociaal Werk een Loopbaanbudget op. De opbouw van 2022 is aan de reservering voor het nog te betalen Loopbaanbudget toegevoegd.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT) in de publieke en semi-publieke sector

De Raad van Toezicht stelt de beloning van de directeur-bestuurder vast. Conform de Adviesregeling Directiefuncties van de brancheorganisatie MO-groep vindt salariëring plaats in schaal 15 van de CAO Sociaal Werk. Bij wijze van toets is onderzocht of deze beloning overeenkomt met die van soortgelijke functies bij andere gesubsidieerde organisaties en bij de gemeente Breda. Dit bleek het geval te zijn.

Gegevens 2022	J.W. Beckers
Functiegegevens	Directeur- bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	129.410
Beloningen betaalbaar op termijn	13.622
<i>Subtotaal</i>	<i>143.033</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	143.033
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2021	
	J.W. Beckers
Functiegegevens	Directeur- bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	126.525
Beloningen betaalbaar op termijn	12.898
<i>Subtotaal</i>	<i>139.422</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000
Bezoldiging	139.422

Gegevens 2022	P. Brunklaus	D. van Dijk	C.O.W. Dubbelman
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	28/04 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Dienstbetrekking?	Nee	Nee	Nee
Bezoldiging			
Bezoldiging	1.953	2.894	2.894
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	21.600	21.600	21.600
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	1.953	2.894	2.894
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2021			
	P. Brunklaus	D. van Dijk	C.O.W. Dubbelman
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2021		01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Dienstbetrekking?	Nee	Nee	Nee
Bezoldiging			
Bezoldiging	0	2.823	2.823
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	20.900	20.900	20.900
Bezoldiging	0	2.823	2.823

Gegevens 2022	J. Seleký	P.C.W. van Veen	C. Vermolen
Functiegegevens	Lid	Lid	Voorzitter
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 – 31/12	01/01 – 21/04	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Dienstbetrekking?	Nee	Nee	Nee
Bezoldiging			
Bezoldiging	2.894	892	4.341
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	21.600	21.600	32.400
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	2.894	892	4.341
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2021			
	J. Seleký	P.C.W. van Veen	C. Vermolen
Functiegegevens	Lid	Lid	Voorzitter
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Dienstbetrekking?	Nee	Nee	Nee
Bezoldiging			
Bezoldiging	2.823	2.823	4.235
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	20.900	20.900	31.350
Bezoldiging	2.823	2.823	4.235

	Resultaat 2022	Begroting 2022	Resultaat 2021
	€	€	€
Overige bedrijfskosten			
<u>Organisatiekosten</u>			
Kantoorkosten	54.743	54.680	48.378
Automatisering	87.728	63.368	53.331
Documentatie en abonnementen	2.043	3.000	2.588
Contributies	4.611	4.950	4.910
Aansprakelijkheidsverzekeringen	2.449	3.050	2.923
Accountantskosten	30.505	24.140	25.501
Representatiekosten	0	500	0
Kantinekosten en vergaderkosten	5.670	7.900	3.945
Onderzoekskosten	-2.500	3.100	2.500
Overige organisatiekosten	78.921	40.270	37.536
	264.171	204.958	181.612
<u>Huisvestingskosten</u>			
Huur	203.865	189.582	167.347
Gas, water en elektra	38.480	50.545	37.717
Zakelijke lasten	9.284	9.575	8.789
Klein onderhoud	27.376	27.400	21.016
Kleine inventaris	3.628	7.450	2.593
	282.633	284.552	237.462
<u>Specifieke kosten</u>			
Specifieke kosten wijk activiteiten	100.755	92.520	72.910
Specifieke kosten Fit for Life	31.803	36.650	14.272
Specifieke kosten incidentele activiteiten	197.084	-	93.556
Specifieke kosten vrijwilligers	28.166	39.180	28.512
Specifieke kosten informatie en advies	27.260	26.571	18.789
Specifieke kosten Wonen met Gemak	23.244	28.000	14.992
Specifieke kosten gezondheidspreventie	5.960	11.500	0
Specifieke kosten SAMT	0	-	17.711
	414.272	234.421	260.741
Totaal overige bedrijfskosten	961.075	723.930	679.816
	Resultaat 2022	Begroting 2022	Resultaat 2021
	€	€	€
Afschrijvingskosten			
Afschrijvingskosten inventaris	37.259	43.665	35.576
Afschrijvingskosten overig	1.285	4.600	1.285
	38.543	48.265	36.861
Resultaat verkochte activa	-	-	-
	38.543	48.265	36.861
Financiële baten en lasten			
Rente baten	28	-	0
Rente en kosten bank	-6.891	-7.050	-4.924
	-6.863	-7.050	-4.923

TOELICHTING STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2022 TOV BEGROTING

BATEN

De baten zijn € 111.400 hoger dan begroot:

Subsidies

De subsidie is € 19.400 hoger. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een hogere subsidie ten behoeve van de klantreis dan begroot.

Eigen bijdragen

De eigen bijdragen zijn € 6.800 hoger. Dit bestaat met name uit hogere eigen bijdrage voor de wijkactiviteiten á € 19.900. Daartegenover staat een lagere bijdrage voor Fit for Life van € -14.200.

Overige baten

De overige baten zijn € 85.000 hoger dan begroot. De voornaamste reden daarvan is de niet begrootte bijdrage voor Kwartiermaker "Organisatiekracht" van € 27.100 en een bijdrage van € 59.200 van SMO voor inzet voor de Buurtpleinen.

LASTEN

De lasten zijn € 80.800 hoger dan begroot:

Personeelskosten

Er zijn € 146.600 lagere kosten voor personeel.

Dit bestaat uit hogere salariskosten van van € 21.800 door de uitbetaling van de arbeidsmarkttoelage en de kosten voor de kwartiermaker "Organisatiekracht".

Er zijn lagere kosten doordat nieuwe vacatures later zijn ingevuld.

Daarnaast zijn er € 48.200 hogere personeelskosten door kosten voor een training van maatschappelijk medewerkers en inleen personeel.

Daartegenover staat een hogere bijdrage van € 215.000 voor de loonkosten.

Dit betaalt uit een extra bijdragen voor de Kwartiermaker Muizenberg, een bijdrage voor Zwangerschaps- en ziekte verzuim en de loonkostenvergoeding voor de klantreis.

Overige bedrijfskosten

De bedrijfskosten zijn € 237.000 hoger dan begroot:

- De organisatiekosten zijn hoger door de licenties van het CRM programma en de energiekosten van Heksenwiel van 2023 en voorgaande jaren.
- De specifieke kosten zijn met name hoger door de kosten van de incidentele activiteiten van de klantreis. Daar staan lagere kosten voor preventie, Wonen met Gemak en reiskosten vrijwilligers tegenover.

Afschrijvingskosten

De afschrijvingskosten zijn € 9.700 lager doordat niet alle investeringen zijn gedaan.

RESULTAAT NA BESTEMMING

Het positieve resultaat uit activiteiten voor bestemming bedraagt € 36.455.

Aan de bestemmingsreserves wordt € 7.750 onttrokken.

Per saldo wordt er een bedrag van € 44.205 toegevoegd aan de egalisatiereserve uit gesubsidieerde activiteiten van gemeente Breda.

OVERIGE GEGEVENS

1. Bestemming van het resultaat over het boekjaar 2021

De jaarrekening 2021 is goedgekeurd in de vergadering van de Raad van Toezicht gehouden op 28 april 2022. De Raad van Toezicht heeft de bestemming van het resultaat vastgesteld conform het daartoe gedane voorstel.

2. Voorstel tot bestemming van het resultaat over het boekjaar 2022

Vooruitlopend op het te nemen besluit over de resultaatbestemming is het resultaat over 2022 in de balans per ultimo 2022 reeds conform dit voorstel verwerkt. Goedgekeurd in de vergadering van de Raad van Toezicht van 13 april 2023.

3. Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen bijzondere gebeurtenissen na balansdatum.

4. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Hiervoor wordt verwezen naar de hierna opgenomen verklaring.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur en Raad van Toezicht van Stichting WIJ

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting WIJ te Breda gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting WIJ per 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven, de Algemene Subsidieverordening Breda 2017 en de verleningsbeschikking en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. de staat van baten en lasten over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen, de specifieke eisen zoals genoemd in het Controleprotocol artikel 3.1.1 behorend bij de Algemene Subsidieverordening Gemeente Breda 2017 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2022. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting WIJ zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- overige gegevens;
- andere informatie zoals vereist door RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en de Algemene Subsidieverordening Breda 2017 en de verleningsbeschikking.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven, de Algemene Subsidieverordening Breda 2017 en de verleningsbeschikking en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, Controleprotocol artikel 3.1.1 behorend bij de Algemene Subsidieverordening Gemeente Breda 2017, het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Tilburg, 30 maart 2023

ABAB Audit & Assurance B.V.

M.A.M.J. Santegoeds MSc RA

Bijlage 1
Beschikking en werkelijke kosten 2022

WIJ 2022	Werkelijk 2022	Beschikt in 2022	Vershil werkelijk en beschikt
Sociaal maatschappelijk werk	817.466		
Sociaal contact en onderlinge hulp	662.619		
Praktische hulp	118.856		
Totaal maatschappelijke ondersteuning	1.598.941	1.647.300	48.359
Preventie incl. Wonen met Gemak	188.195		
Fit for Life	169.566		
Totaal preventie	357.761	346.800	10.961-
Telefonisch aanmeldpunt ZveB	105.183	107.100	1.917
Totaal subsidie ZveB	2.061.884	2.101.200	39.316
Beweegstimulering Breda Beweegt	37.740	37.740	-
Totaal subsidie WIJ	2.099.624	2.138.940	39.316

Toelichting

De kosten zijn op dezelfde wijze toegerekend als bij het uitvoeringsplan, d.w.z. dat de directe kosten direct aan activiteiten toegeschreven zijn. De overheadkosten zijn toegerekend op basis van de directe kosten van de activiteiten. De personeelskosten van de overhead zijn verdeeld op grond van de loonkosten per activiteit.

Het verschil t.o.v. de beschikking bedraagt uiteindelijk € 39.316 en betreft voornamelijk de lagere kosten voor maatschappelijke ondersteuning. Oorzaak is natuurlijk verloop van personeel, waardoor de formatie lager was dan gepland. Voor het inhoudelijk verslag van de activiteiten wordt verwezen naar het bestuursverslag.

Bijlage 2
WIJ Subsidieoverzicht 2022

Beschikking	Betreft	Balans		
		Resultatenrekening		Teug- betalings- verplichting
		€	€	€
Gemeente Breda				
2022/00188	Thematafel ZVEB		2.101.200	105.060
2022/00189	Breda Beweegt		37.740	1.887
			2.138.940	106.947
				0
Incidentele subsidies				
2022/01236	WMO Klantreis		77.578	3.879
2022/00510	WMO Klantreis		131.461	6.573
			209.039	10.452
				0
Vorderingen uit 2021				
2021/00088	Breda Beweegt			1.850
			0	1.850
				0
Gemeente Breda overige vorderingen				
	Verlaagd tarief maaltijden	1.969		531
	Bredapas	3.877		885
			5.846	1.417
				0
Totaal			2.144.786	120.666
				0

Bijlage 3
Incidentele activiteiten 2022

Activiteiten	Baten	Personeelskosten	Overige kosten	Totaal lasten	Bestemmingsreserve	Terugbetaling / Verrekening SAMT	Resultaat
Klantreis 00510	131.461	124.225	9.256	133.481	0		-2.020
Klantreis 01236	77.578	74.743	3.675	78.418	0	0	-840
				0			0
Totaal	209.039	198.968	12.931	211.899	0	0	-2.860

Bijlage 3.1

Toelichting Klantreis 2022/00510

Beweging naar de voorkant	uren / week	fte 2022	loonkosten 2022	Werkplek / ICT	TOTAAL
Inzet in de Wijk	68	1,55	€ 94.574		€ 94.574
Inzet aanmeldpunt	23	0,52	€ 29.651	€ 9.256	€ 38.907
TOTAAL	91	2,07	€ 124.225	€ 9.256	€ 133.481

De inzet in uren per week betreft het dienstverband van de betreffende medewerkers. Een aantal collega's zijn later in het jaar ingestroomd. De getoonde fte's zijn daarom lager.

De werkplekkosten betreffen enkel nieuwe medewerkers.

Toelichting Klantreis 2022/01236

Beweging naar de voorkant 2e half jaar	uren / week	fte 2022	loonkosten 2022	Werkplek / ICT	TOTAAL
Inzet in de Wijk	88	0,72	€ 74.743	€ 3.675	€ 78.418
TOTAAL	88	0,72	€ 74.743	€ 3.675	€ 78.418

De uitbreiding van capaciteit in de wijk is medio 2022 binnen het netwerk Zorgvoorelkaarbreda afgesproken en betreft het tweede half jaar van 2022.

Voor WIJ betekende dit een benodigde uitbreiding van 1,43 fte in de maanden jul-december. Collega's uit de wijken zijn direct hierop ingezet, waarna er personeel is geworven voor hun vervanging.

WIJ begint bij jou

Nieuwe Prinsenkade 25
4811 VC Breda

Telefoon (076) 525 15 00

E-mail wij@begintbijjou.nl
Internet wij.begintbijjou.nl